KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.9.2022 r.
COM(2022) 557 final

2022/0281 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udzielenia Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej, wzmocnienia wspólnego funduszu rezerw w drodze gwarancji ze strony państw członkowskich oraz szczególnego tworzenia rezerw na niektóre zobowiązania finansowe związane z Ukrainą gwarantowane na podstawie decyzji 466/2014/UE oraz zmieniająca decyzję (UE) 2022/1201

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek ma na celu umożliwienie UE udzielenia Ukrainie dalszej wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 5 mld EUR w formie pożyczek, a jednocześnie wprowadzenie środków, które umożliwiają pokrycie z budżetu UE ryzyka strat związanych z tymi dodatkowymi pożyczkami oraz z pożyczką w ramach pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR przyjętą 12 lipca 2022 r. Kolejnym celem wniosku jest rozszerzenie takiej samej ochrony budżetowej na wypłatę już podpisanych pożyczek udzielonych władzom ukraińskim i ukraińskim podmiotom należącym do państwa na podstawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich (ELM) po 15 lipca 2022 r.

- Kontekst ogólny

Wsparcie UE dla Ukrainy opiera się na silnych, długoterminowych relacjach. Ukraina rozwija silne partnerstwo z UE od 2014 r., wykraczające poza zwykłą współpracę dwustronną, aby ewoluować w kierunku stopniowego stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej. Układ o stowarzyszeniu UE-Ukraina, który wszedł w życie 1 września 2017 r. i obejmuje pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (DCFTA), jest głównym narzędziem w procesie zbliżania Ukrainy i UE. Oprócz wspierania głębszych więzi politycznych, silniejszych powiązań gospodarczych i poszanowania wspólnych wartości układ zapewnił solidne ramy dla realizacji ambitnego programu reform koncentrującego się na walce z korupcją, niezależnym systemie sądownictwa, praworządności i lepszym klimacie biznesowym. UE niezmiennie popiera ważne reformy strukturalne w Ukrainie, które mają kluczowe znaczenie dla przyciągania inwestycji, zwiększania wydajności i podnoszenia poziomu życia w perspektywie średnio- i długoterminowej. Zważywszy na fakt, że Ukraina złożyła wniosek o członkostwo w UE i otrzymała status kraju kandydującego, współpraca z tym krajem będzie się pogłębiać w miarę jego postępów na drodze do Europy[1].

Ukraina napotyka na ogromne wyzwania w swoich dążeniach do długoterminowego rozwoju gospodarczego i realizacji reform od 24 lutego 2022 r., kiedy to Rosja dokonała inwazji na to państwo w bezprecedensowym akcie niczym nieuzasadnionej i niesprowokowanej agresji. Oprócz ludzkiego cierpienia, trwająca wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie spowodowała znaczne zniszczenia infrastruktury fizycznej (dróg, mostów, fabryk itp.) oraz budynków mieszkalnych i komunalnych (lokali mieszkalnych, szkół, szpitali itp.) w tym państwie. Walki spowodowały również masowy exodus ludzi, czego skutkiem jest ponad 8 mln osób wewnętrznie przesiedlonych i ponad 6 mln uchodźców. Szacunki dotyczące ogólnego wpływu na gospodarkę, wyrażone jako utrata produkcji w 2022 r. i utrata przyszłej produkcji z powodu zniszczenia kapitału i migracji siły roboczej, sięgają setek miliardów. Przewiduje się, że tylko w samym 2022 r. PKB Ukrainy spadnie o 30–50 %, co oznaczać będzie dalszą stratę w wysokości ponad 100 mld EUR, obok zniszczeń kapitału rzeczowego.

Rosyjska wojna napastnicza nie tylko wyrządziła ogromne szkody w gospodarce, ale także sprawiła, że Ukraina straciła dostęp do międzynarodowych rynków kapitałowych. Władze ukraińskie i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) szacowały w czerwcu 2022 r., że wynikająca z tego luka w finansowaniu w bilansie płatniczym wyniesie około 39 mld USD w całym 2022 r. Według wstępnej oceny MFW Ukraina mogłaby sfinansować 9 mld USD tej

[1] Ukraina złożyła oficjalny wniosek o członkostwo w UE 28 lutego 2022 r., tj. 4 dni po rosyjskiej inwazji, a 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska przyznała jej status kraju kandydującego.

luki poprzez bezpieczne wykorzystanie swoich oficjalnych rezerw międzynarodowych, co nie zagroziłoby jej stabilności makrofinansowej[2].

Dwustronne i wielostronne zobowiązania w ramach wsparcia finansowego zadeklarowanego na rzecz Ukrainy w kontekście posiedzenia ministrów finansów i prezesów banków centralnych państw grupy G-7 w Petersbergu w dniach 18–20 maja osiągnęły prawie 20 mld USD. Zobowiązania te mają wprawdzie kluczowe znaczenie dla wsparcia funkcjonowania państwa ukraińskiego, ale nawet w przypadku szybkiej wypłaty tych przyrzeczonych środków w pełnej wysokości pozostałaby niepokryta luka w potrzebach Ukrainy w zakresie finansowania, której wielkość MFW szacuje na około 10 mld USD. Przekazanie znacznej części pozostałej kwoty wyjątkowej pomocy makrofinansowej stanowiłoby duże dodatkowe wsparcie i pomogłoby pokryć część tej luki.

Ta znaczna dysproporcja między kwotą przyrzeczonych środków a ich wypłatami stanowi jeden z powodów, dla których rezerwy międzynarodowe Ukrainy zmniejszyły się o równowartość 8,5 mld USD w pierwszych 7 miesiącach 2022 r., tak że na koniec lipca wynosiły około 22,3 mld USD (kwota ta pokrywa około 3,5 miesiąca przyszłego przywozu). Tym samym Ukraina dysponuje jedynie bardzo ograniczonym buforem, jeżeli chodzi o wykorzystanie rezerw do końca roku (często wskazuje się, że kwota 20 mld USD stanowi krytyczny poziom rezerw niezbędnych do zapewnienia stabilności makroekonomicznej w kraju). W kontekście tej pogarszającej się sytuacji 21 lipca bank centralny Ukrainy obniżył kurs hrywny w stosunku do dolara amerykańskiego o 25 %, utrzymując jednocześnie system sztywnego kursu walutowego. Krokowi temu towarzyszyły dodatkowe środki mające na celu zminimalizowanie popytu na walutę obcą[3].

21 lipca Ukraina wystąpiła ponadto z formalnym zapytaniem o wyrażenie zgody na zawieszenie obsługi jej długu komercyjnego co najmniej do końca 2023 r. Inicjatywa dotycząca zawieszenia obsługi zadłużenia spotkała się z pozytywnym przyjęciem głównych oficjalnych wierzycieli dwustronnych, w szczególności Grupy Wierzycieli Ukrainy[4], którzy zadeklarowali, że zgodzą się na prośbę Ukrainy. Ułatwi to znacznie Ukrainie zarządzanie płynnością i oczekuje się, że zawieszenie obsługi zadłużenia zmniejszy dodatkowo presję na budżet tego państwa.

Jeżeli chodzi o samą UE, wiele jej państw członkowskich przekazało dotacje i zadeklarowało udzielenie dalszych pożyczek i gwarancji, zarówno bilateralnie, jak i za pośrednictwem międzynarodowych instytucji finansowych. Dwustronne pożyczki udzielone dotychczas przez państwa członkowskie UE mają charakter preferencyjny i obejmują znaczny element dotacji przy zastosowaniu uznanej metodologii OECD dotyczącej obliczania elementu dotacji w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej.

W 2022 r. sama UE przekazała Ukrainie 2,2 mld EUR w formie pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej. W marcu i maju wypłacono 1,2 mld EUR nadzwyczajnej pomocy

---

[2] Jak potwierdził MFW w piśmie w sprawie oceny otrzymanym przez Komisję Europejską 3 czerwca 2022 r.

[3] Po pierwsze, bank centralny Ukrainy zezwolił bankom na bezgotówkową sprzedaż walut obcych ludności, pod warunkiem, że nabyte waluty zostaną następnie zdeponowane w banku przez co najmniej trzy miesiące bez prawa wcześniejszego zerwania lokaty. Po drugie, zaostrzono limity wypłat gotówkowych w walucie obcej za pomocą karty płatniczej oraz limity przelewów i płatności zagranicznych. Po trzecie, dostosowano algorytm obliczania otwartych pozycji walutowych banków. Nowy algorytm zacznie obowiązywać 1 sierpnia 2022 r.

[4] Grupa Wierzycieli Ukrainy obejmuje Kanadę, Francję, Niemcy, Japonię, Zjednoczone Królestwo i Stany Zjednoczone. Obserwatorami Grupy są m.in. Australia, Austria, Belgia, Brazylia, Dania, Finlandia, Irlandia, Izrael, Włochy, Korea, Niderlandy, Norwegia, Hiszpania, Szwecja i Szwajcaria.

makrofinansowej, a 1 i 2 sierpnia wypłacono kolejne 1 mld EUR wyjątkowej pomocy makrofinansowej[5]. Ta ostatnia kwota stanowi pierwszą część wsparcia w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości do 9 mld EUR, które Komisja zapowiedziała w swoim komunikacie z 18 maja pt. „Pomoc Ukrainie i odbudowa Ukrainy", a Rada Europejska zatwierdziła podczas posiedzenia w dniach 23–24 czerwca 2022 r. W obliczu dużej ogólnej luki w finansowaniu Unia ogłosiła, że jest zdecydowana wnosić znaczny wkład w pokrycie pozostałych potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania przez cały 2022 r. Napływ międzynarodowego wsparcia finansowego zadeklarowanego na czwarty kwartał jest słaby, co unaocznia, jak pilna jest potrzeba przekazania znacznych środków finansowych do końca roku[6].

W odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez Radę Europejską podczas posiedzenia 23–24 czerwca oraz biorąc pod uwagę pilny charakter krótkoterminowych potrzeb finansowych Ukrainy, Komisja Europejska przedstawiła pierwszy wniosek dotyczący wyjątkowej pomocy makrofinansowej do 1 mld EUR, którą wypłacono w pełnej wysokości w dwóch częściach 1 i 2 sierpnia 2022 r. Aby poczynić postępy we wdrażaniu tego pakietu wsparcia wyjątkowego, Komisja Europejska przedstawia niniejszy wniosek w sprawie dalszej wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy w wysokości 5 mld EUR w formie pożyczek. Pozostała kwota z zapowiedzianej wyjątkowej pomocy makrofinansowej do 9 mld EUR, tzn. maksymalnie 3 mld EUR, zostanie przekazana w najkrótszym możliwym terminie.

Oprócz przekazania wsparcia bezpośredniego Komisja Europejska uzgodniła w lipcu 2022 r. zmianę przeznaczenia 1,59 mld EUR niewypłaconych pożyczek udzielonych na podstawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich (ELM), z której to kwoty 1,05 mld EUR ma zostać wypłacone przez EBI w trzecim kwartale 2022 r. jako wsparcie dla władz ukraińskich, a pożyczki EBI na kwotę 536 mln EUR mają zostać wypłacone na późniejszym etapie z przeznaczeniem na wznowienie wybranych projektów. Są to dodatkowe środki w stosunku do kwoty 668 mln EUR, której zmianę przeznaczenia Komisja i EBI uzgodniły już w marcu 2022 r. i którą wypłacono w ciągu 1 miesiąca od rozpoczęcia rosyjskiej wojny napastniczej.

Pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej i pożyczki ELM o zmienionym przeznaczeniu stanowią uzupełnienie wielu innych rodzajów wsparcia ze strony UE, w szczególności pomocy humanitarnej, rozwojowej i wojskowej, zawieszenia wszystkich należności celnych przywozowych na ukraiński przywóz na okres 1 roku i innych inicjatyw solidarnościowych, np. służących rozwiązaniu problemu wąskich gardeł w transporcie, tak aby można było zapewnić przywóz, w szczególności zboża[7].

Ponadto ten szeroki program pomocy UE jest częścią nadzwyczajnych międzynarodowych starań podejmowanych przez darczyńców dwustronnych i międzynarodowe instytucje finansowe w celu wsparcia Ukrainy w tej krytycznej sytuacji i na drodze do długoterminowej odbudowy.

W świetle wysokiego ryzyka ekspozycji finansowych wobec Ukrainy w niniejszym wniosku wskazano także wyraźnie środki budżetowe niezbędne do zagwarantowania dodatkowych

---

5 Pojedyncza transza wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości do 1 mld EUR została sfinalizowana w dwóch częściach w ciągu dwóch kolejnych dni w celu uzyskania optymalnej średniej stopy oprocentowania pożyczonych środków finansowych.

6 Ministerstwo finansów Ukrainy szacuje we współpracy z MFW, że wysokość wsparcia budżetowego na czwarty kwartał wystarczająco zabezpieczona dzięki potwierdzonym zobowiązaniom darczyńców wyniesie nieco powyżej 2 mld dolarów.

7 Na stronie internetowej https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-assistance-ukraine_pl można znaleźć informacje o wzmożonych wysiłkach podejmowanych przez UE.

pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej na kwotę 5 mld EUR oraz wypłaty pożyczek ELM o zmienionym przeznaczeniu.

- Główne elementy niniejszego wniosku

(1) Wyjątkowy charakter operacji pomocy makrofinansowej

Z uwagi na bezprecedensowe okoliczności rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie niniejsza wyjątkowa pomoc makrofinansowa różni się od zwykłej operacji pomocy makrofinansowej, oferując większą elastyczność pod wieloma względami. O preferencyjnym charakterze pomocy świadczy także dłuższy średni okres wymagalności pożyczek, wynoszący nawet 25 lat, oraz możliwość pokrycia z budżetu UE płatności odsetek i opłat administracyjnych. Proponowana w obecnym kontekście wyjątkowa pomoc makrofinansowa w wysokości do 5 mld EUR nie jest formalnie powiązana z programem wypłat MFW, w przeciwieństwie do regularnych operacji pomocy makrofinansowej.

Protokół ustaleń, który ma zostać uzgodniony z władzami Ukrainy, zawiera szczegółowe informacje dotyczące przekazania transz pożyczki. Obok wybranych warunków dotyczących polityki, z którymi powiązane będą wypłaty w ramach tej drugiej części wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy, w protokole ustaleń będzie również nałożony wymóg stosowania systemów sprawozdawczych wdrożonych w związku z pierwszą częścią wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Wybrane środki z zakresu polityki, z którymi powiązana jest wypłata pomocy, będą zarówno istotne dla najważniejszych kwestii, jak i proporcjonalne do tego, co można osiągnąć w obecnej sytuacji w świetle trwającej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Poprzez wprowadzenie wymogu stosowania systemu sprawozdawczości w przyszłym protokole ustaleń położony zostanie nacisk na większą przejrzystość i rozliczalność wykorzystania zasobów budżetowych (w tym środków finansowych otrzymanych w ramach niniejszej pomocy). Uwzględniona też może być konieczność podejmowania działań w związku z ocenami potrzeb, w szczególności w zakresie infrastruktury krytycznej, takiej jak drogi, linie kolejowe, szpitale, szkoły i lokale mieszkaniowe. W stosownych przypadkach rozważyć należy również środki z zakresu polityki, których celem jest poprawa odporności i stabilności państwa, w obszarze sprawowania rządów i praworządności oraz w sektorze energetycznym w ramach nadzwyczajnej pomocy makrofinansowej w wysokości 1,2 mld EUR, wypłaconej w marcu i maju 2022 r., i które nie zostały zrealizowane z powodu siły wyższej[8].

(2) Kwestie związane z budżetem i zarządzaniem ryzykiem

Ten pakiet pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej musi uwzględniać wielkość ekspozycji UE wobec Ukrainy i wysoki poziom ryzyka, jakie się z nimi wiąże, oraz szczególne ograniczenia, z jakimi boryka się obecnie budżet UE. Jednocześnie przewidziano jednak, że pożyczki będą udzielane na wysoce preferencyjnych warunkach (średni okres wymagalności do 25 lat), i zaoferowano państwu ukraińskiemu doraźną pomoc w postaci zwolnienia z obowiązku spłaty odsetek – przynajmniej podczas obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF). Biorąc pod uwagę te różne aspekty, niniejszy wniosek obejmuje następujące elementy:

a. Większa zdolność do pokrycia strat, współmierna do wyższego ryzyka kredytowego

[8] Realizacja warunków dotyczących polityki związanych z nadzwyczajną pomocą makrofinansową była wprawdzie utrudniona przez wojnę, jednak władzom ukraińskim udało się w międzyczasie dokonać postępów we wdrażaniu warunków politycznych związanych z nadzwyczajną pomocą makrofinansową, np. niedawno, 28 lipca, mianowano nowego szefa Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej.

Podobnie jak w przypadku niedawnej decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady, na mocy której przyjęto wyjątkową pomoc makrofinansową do wysokości 1 mld EUR w formie pożyczek[9], proponowany pakiet pożyczek dla Ukrainy wiąże się obecnie z wysokim ryzykiem braku spłaty w porównaniu ze standardowymi pożyczkami w ramach pomocy makrofinansowej. Po wybuchu rosyjskiej wojny napastniczej wskaźnik zasilenia rezerw w wysokości 9 %, który jest zwykle stosowany w przypadku krajów zmagających się z kryzysem bilansu płatniczego, przestał być wystarczający. Uwzględniwszy wyzwania, przed którymi stoi Ukraina, i prawdopodobieństwo poniesienia strat, w niniejszym wniosku przewidziano, że w celu zabezpieczenia budżetu UE przed przyszłymi nieprzewidzianymi sytuacjami konieczne jest pokrycie ze środków budżetowych na poziomie 70 %. Ten wysoki wskaźnik zasilenia rezerw uznaje się obecnie za niezbędny do ograniczenia ryzyka związanego z przedmiotową dodatkową wyjątkową pomocą makrofinansową dla Ukrainy, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami.

W związku z tym pokrycie na poziomie 70 % jest wyrazem rozważnej i ostrożnej polityki ograniczania ryzyka, która jest niezbędna, aby inwestorzy mieli pewność, że kwoty zainwestowane w obligacje UE, z których finansowane są pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy, zostaną spłacone w całości i w terminie.

b. Konieczność uzyskania niezbędnego pokrycia ze środków budżetowych poprzez gwarancje państw członkowskich

Gwarancja na działania zewnętrzne w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” została stworzona w celu gwarantowania operacji pomocy makrofinansowej o łącznej wartości około 11 mld EUR i tworzy się na nią rezerwy według wskaźnika 9 %, ponieważ pożyczki udzielane w ramach pomocy makrofinansowej wiążą się z ryzykiem niewypłacalności państwa. Na tej podstawie w programowaniu finansowym przeznaczono 1 mld EUR w rezerwach ze środków przewidzianych w art. 31 ust. 5 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/947 na operacje pomocy makrofinansowej dla państw trzecich.

Większość tych rezerw została już przeznaczona na pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej dla Ukrainy, w tym na pożyczki w ramach nadzwyczajnej pomocy makrofinansowej w wysokości 1,2 mld EUR – według wskaźnika 9 % (rezerwy w wysokości 108 mln EUR) oraz na niedawną pożyczkę w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR – według wskaźnika 70 % (rezerwy w wysokości 700 mln EUR). W rezultacie pozostałe zasoby budżetowe UE nie są wystarczające, aby zapewnić pokrycie ze środków budżetowych potrzebne do udzielenia dodatkowych pożyczek w wysokości 5 mld EUR, na poziomie 70 % ich wartości nominalnej.

Proponowane nowe pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej mogą zatem zostać uruchomione z zachowaniem bezpieczeństwa finansowego tylko wówczas, gdy państwa członkowskie będą gotowe zapewnić wymagane dodatkowe pokrycie ze środków budżetowych. Proponuje się, aby pokrycie to przybrało formę gwarancji, a kwoty deklarowane przez każde państwo członkowskie były obliczane proporcjonalnie do DNB. Za pomocą tych gwarancji UE może wezwać do wniesienia kwot niezbędnych do wywiązania się z jej zobowiązań do spłaty należności wobec posiadaczy obligacji w przypadku braku środków we wspólnym funduszu rezerw spowodowanego potencjalnym niewywiązaniem się z płatności przez Ukrainę i w zakresie wymaganym do wyrównania takiego braku środków. Państwa członkowskie nie musiałyby tworzyć rezerw gotówkowych z góry, a gwarancje

[9] Decyzja (UE) 2022/1201

byłyby uruchamiane tylko w przypadku, gdy niewywiązanie się z płatności przez Ukrainę spowodowałoby wyczerpanie odpowiednich rezerw dostępnych we wspólnym funduszu rezerw. Gwarancje stanowią właściwy instrument również ze względu na warunkowy i niepewny charakter potencjalnych strat. Jak wskazano powyżej, struktura pożyczek będzie maksymalizować szanse, że Ukraina odbuduje swoją gospodarkę na tyle, aby być w stanie honorować spłaty pożyczek w pełnej wysokości.

Udzielanie gwarancji przez państwa członkowskie jest techniką stosowaną w kontekście rozporządzenia w sprawie wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej („instrument SURE")[10] i służy zapewnieniu, aby UE miała wystarczającą zdolność budżetową do pokrycia spodziewanych strat z tytułu pożyczek dla państw członkowskich. W przeciwieństwie jednak do instrumentu SURE, który mógł być uruchomiony dopiero po wejściu w życie wszystkich gwarancji, z uwagi na wyjątkowo pilny charakter potrzeb finansowych Ukrainy pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla tego kraju mogą być udostępniane jeszcze przed wejściem w życie indywidualnych umów w sprawie gwarancji krajowych między Komisją a państwami członkowskimi, o ile państwa członkowskie zobowiążą się stanowczo do jak najszybszego udzielenia tych gwarancji.

c. Maksymalna synergia między tworzeniem rezerw UE a gwarancjami państw członkowskich

W celu optymalnego zarządzania sytuacjami, w których można skorzystać z unijnych przepisów budżetowych i gwarancji państw członkowskich do zapewnienia spłaty unijnych obligacji zakupionych przez inwestorów, proponuje się, aby niedawna pożyczka w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR, wypłacona 1 i 2 sierpnia 2022 r., oraz dodatkowe pożyczki w wysokości 5 mld EUR w ramach niniejszej inicjatywy były zarządzane jako połączony zbiór ekspozycji na kwotę 6 mld EUR. Poprzez zastosowanie tego podejścia budżet unijny zapewni ochronę pierwszej straty dla 9 % pełnego pakietu pożyczek w wysokości 6 mld EUR. Ochrona ta zostanie wzmocniona przez gwarancje państw członkowskich obejmujące dalsze 61 % wartości pożyczek.

Poniżej opisano implikacje wspólnego zarządzania tymi dwoma pakietami pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

- Wysokość planowanych rezerw z budżetu UE, które mają być wykorzystywane wyłącznie na zaspokojenie ewentualnych roszczeń o wartości 6 mld EUR z tytułu nowych ekspozycji związanych z Ukrainą, wyniesie 540 mln EUR. Tak duża kwota (która zostanie dodatkowo zwiększona o rezerwy na pożyczki ELM o zmienionym przeznaczeniu – zob. poniżej) będzie stanowić znaczny bufor umożliwiający zarządzanie potrzebami w zakresie spłaty w przypadku, gdyby Ukraina nie była w stanie, tymczasowo lub trwale, wywiązywać się ze swoich zobowiązań płatniczych wobec UE. Bufor tej wielkości może skutecznie służyć jako pierwszy poziom ochrony w przypadku niedokonania przez Ukrainę płatności na rzecz UE, opóźniając konieczność uruchomienia gwarancji państw członkowskich. Planowane rezerwy w wysokości 540 mln EUR można utrzymywać w odpowiednim module wspólnego funduszu rezerw. Umożliwiłoby to przekazanie 160 mln EUR rezerw

[10] Rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19.

z kwoty 700 mln EUR już przeznaczonej na pożyczkę w wysokości 1 mld EUR w ramach pierwszej części pakietu wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

- Aby osiągnąć wymagany 70-procentowy poziom pokrycia ze środków budżetowych, państwa członkowskie powinny udzielić gwarancji budżetowych obejmujących pozostałe 61 % pełnego pakietu pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 6 mld EUR. Kwoty gwarantowane przez państwa członkowskie wyniosłyby łącznie 3,66 mld EUR. Gwarancje te będzie można wykorzystać jedynie w przypadku groźby wyczerpania kwot rezerw znajdujących się w specjalnym module wspólnego funduszu rezerw przeznaczonym na pomoc makrofinansową dla Ukrainy. Państwa członkowskie zobowiązują się do bezwarunkowego i niezwłocznego przekazania środków na wezwanie Komisji wystosowane w związku z potencjalnym niewywiązaniem się przez Ukrainę z zobowiązań płatniczych. Ponieważ państwa członkowskie nie przekazują środków pieniężnych z góry, gwarancje budżetowe uzgodnione przez państwa członkowskie stanowią zobowiązania warunkowe. Gwarancje stanowią drugi poziom ochrony inwestorów, którzy zakupili obligacje unijne finansujące pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

Podejście to wymaga pewnych niewielkich zmian w tekście decyzji (UE) 2022/1201[11] w sprawie pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR. W niniejszym wniosku przedstawiono te zmiany.

d. Pokrywanie kosztów odsetek z budżetu UE

Na wniosek Ukrainy i pod warunkiem dostępności zasobów budżetowych koszty odsetek od udzielonej w lipcu pożyczki w wysokości 1 mld EUR mogą być pokrywane z budżetu UE w obecnych WRF. Przyjmując na siebie koszty odsetek, UE poprawiłaby dodatkowo sytuację finansową Ukrainy, jednocześnie ograniczając i opóźniając ryzyko niewywiązania się ze spłaty kwoty głównej, do czasu wygaśnięcia pożyczki lub potencjalnego niewykonania zobowiązania. Komisja może przygotować pożyczkę o długim okresie wymagalności (średni okres wymagalności wynosiłby 25 lat), aby dać Ukrainie jak najwięcej czasu na przywrócenie wzrostu, odbudowę gospodarki zgodnie z jej ścieżką integracji europejskiej i zmaksymalizowanie szans na pełną spłatę. Dzięki nadaniu zobowiązaniom takiej struktury Komisja Europejska może również próbować zmniejszyć ryzyko uruchomienia części lub całości gwarancji państw członkowskich. Aby podejście to mogło zostać rozszerzone na koszty odsetek od dodatkowej kwoty 5 mld EUR pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej, konieczne jest uruchomienie dodatkowych środków.

e. Zastosowanie wyższego wskaźnika zasilenia rezerw do pożyczek ELM o zmienionym przeznaczeniu wypłaconych w III kw. 2022 r. oraz pożyczek ELM pozostających do wypłaty

W związku z pilnymi potrzebami finansowymi Ukrainy w lipcu 2022 r. Komisja Europejska zgodziła się zmienić przeznaczenie kwoty 1,59 mld EUR pożyczek EBI na podstawie ELM i wykorzystać ją na pożyczki dla Ukrainy. W trzecim kwartale 2022 r. EBI ma wypłacić 1,05 mld. EBI planuje wypłacić kolejne 536 mln EUR w formie pożyczek w latach 2022–2023, aby pomóc sfinansować wznowienie wybranych projektów inwestycyjnych. Zważywszy

[11] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1201 z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 186 z 13.7.2022, s. 1).

jednak, że pożyczki te są przeznaczone dla państwa ukraińskiego (lub są przez nie gwarantowane), wiążą się one z takim samym poziomem ryzyka dla budżetu UE jak pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Zgodnie z umowami w sprawie gwarancji zawieranymi w ramach ELM EBI ma prawo wezwać budżet UE do pokrycia strat, jakie ponosi z tytułu tych pożyczek objętych gwarancją ELM, maksymalnie do pełnej wysokości tych strat. Należy zatem wskazać wyraźnie, że takie samo podejście ostrożnościowe powinno mieć zastosowanie do tych ekspozycji oraz że należy wnieść odpowiednie dodatkowe rezerwy do wspólnego modułu wspólnego funduszu rezerw, przeznaczonego dla Ukrainy. W niniejszym wniosku przewidziano zatem rozszerzenie wskaźnika zasilenia rezerw wynoszącego 70 % na 1,59 mld EUR dodatkowej ekspozycji z tytułu pożyczek o zmienionym przeznaczeniu. Do wszelkich dalszych potencjalnych wypłat na rzecz Ukrainy pożyczek ELM o zmienionym przeznaczeniu będzie stosowany ten sam wskaźnik zasilenia rezerw (podlegający okresowym przeglądom), pod warunkiem, że znalezione zostaną środki budżetowe na takie tworzenie rezerw.

Środki na tworzenie rezerw według wskaźnika 70 % na pożyczki ELM w wysokości 1,59 mld EUR zostaną zapewnione z budżetu UE, rezerwy te będą podlegać przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym tworzenia rezerw, a nie przepisom dotyczącym Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych, i będą utrzymywane w oddzielnym module wspólnego funduszu rezerw.

Proponuje się, aby wszelkie dalsze wypłaty pożyczek ELM na rzecz Ukrainy były uzależnione od znalezienia zasobów budżetowych na tworzenie rezerw na poziomie 70 % wartości nominalnej tych ekspozycji, z uwzględnieniem priorytetów ISWMR – „Globalny wymiar Europy", chyba że ocena ryzyka związanego z tymi pożyczkami ulegnie zmianie.

f. Przegląd potrzeb w zakresie tworzenia rezerw na pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej i pożyczki ELM

Wysoki poziom tworzenia rezerw zaproponowany w niniejszym wniosku jest uzasadniony faktem, że Ukraina zmaga się obecnie z wojskowymi, gospodarczymi i społecznymi skutkami poważnego konfliktu zbrojnego. Jeżeli sytuacja wojskowa i gospodarcza Ukrainy ustabilizuje się lub poprawi się, tak wysoki poziom tworzenia rezerw może przestać być konieczny. W niniejszym wniosku przewidziano zatem regularny (co 6 miesięcy) przegląd tego wskaźnika zasilenia rezerw, począwszy od połowy 2023 r. lub, w stosownych przypadkach, wcześniej. Przegląd ten będzie miał również zastosowanie do tworzenia rezerw na pożyczkę w wysokości 1 mld EUR, której udzielono na podstawie decyzji (UE) 2022/1201[12], oraz do wyjątkowych rezerw na poziomie 70 % utrzymywanych w związku z pożyczkami ELM o zmienionym przeznaczeniu, w wysokości 1,59 mld EUR (zob. poniżej). Oprócz tego regularnego przeglądu Komisja może dokonywać ponownej oceny wskaźnika zasilenia rezerw na zasadzie ad hoc, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione istotnym wydarzeniem mającym związek z sytuacją.

(1) Realizacja pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej

Komisja uruchomi wypłatę transz pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w trybie pilnym po przyjęciu niniejszego wniosku i dopełnieniu wszystkich formalności. Formalności te obejmują w szczególności (i) jednoznaczne i jednomyślne zobowiązanie wszystkich państw członkowskich do zawarcia umów w sprawie gwarancji tak szybko, jak

[12] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1201 z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 186 z 13.7.2022, s. 1).

pozwalają na to ich procedury krajowe; oraz (ii) podpisanie protokołu ustaleń i wejście w życie umowy pożyczki.

W niniejszym wniosku przewidziano, że Komisja Europejska przystąpi do uruchamiania pożyczek natychmiast po wejściu w życie niniejszej decyzji, pod warunkiem, że wszystkie państwa członkowskie zobowiążą się wyraźnie i jednoznacznie do udzielenia gwarancji tak szybko, jak pozwalają na to procedury krajowe. Z wcześniejszych doświadczeń wynika, że wiele państw członkowskich jest wprawdzie w stanie dostarczyć gwarancje w ciągu 2–3 miesięcy, ale otrzymanie wszystkich gwarancji może potrwać 4–5 miesięcy. Warunek ten nie jest zgodny z celem, jakim jest udzielenie pilnej pomocy Ukrainie. W związku z tym Komisja zamierza – na zasadzie wyjątku ze względu na ekstremalny charakter obecnej sytuacji – uruchamiać pożyczki, zanim jeszcze otrzyma wszystkie gwarancje. W tym konkretnym przypadku ryzyko dla budżetu UE jest ograniczone, ponieważ pierwsze płatności (spłaty odsetek) nie są jeszcze należne przez długi czas. W szczególności na okres przejściowy (4–5 miesięcy), tj. przed otrzymaniem wszystkich gwarancji, nie będą przypadały żadne płatności. W hipotetycznym przypadku braku płatności w tym okresie przejściowym możliwe jest uruchomienie rezerw utworzonych we wspólnym funduszu rezerw (oraz, w razie potrzeby, tymczasowe wykorzystanie środków z innych modułów wspólnego funduszu rezerw), aby wyrównać tymczasowe niedopłaty. Dostępność rezerw ze wspólnego funduszu rezerw oznacza, że UE dysponuje środkami pieniężnymi w celu zapewnienia wszystkich płatności należnych nabywcom unijnych obligacji, nawet jeśli gwarancje nie zostały jeszcze w pełni wdrożone.

W związku z tym Komisja Europejska proponuje uruchomienie nowych pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej w niewielkiej liczbie transz jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji i sfinalizowaniu odnośnej umowy pożyczki. Niezmiernie ważne jest, aby wszystkie państwa członkowskie jak najszybciej udzieliły wymaganych gwarancji budżetowych oraz aby podjęto wspólne zobowiązanie do szybkiego zakończenia tego procesu.

Aby wywiązać się w całości z wyjątkowej pomocy makrofinansowej do wysokości 9 mld EUR, którą zapowiedziano w komunikacie „Pomoc Ukrainie i odbudowa Ukrainy” z 18 maja 2022 r., Komisja Europejska współpracuje z państwami członkowskimi UE nad solidnym i sprawiedliwym mechanizmem wypłaty pozostałej kwoty, do maksymalnej wysokości 3 mld EUR. Po sfinalizowaniu prac nad koncepcją tego mechanizmu Komisja szybko przedstawi wniosek dotyczący pozostałej kwoty wsparcia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Art. 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi odpowiednią podstawę prawną pomocy finansowej udzielanej przez Unię państwom trzecim. Niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa ze strony Rosji wymaga udzielenia Ukrainie dodatkowej pomocy finansowej. Aby wzmocnić stabilność budżetową tych środków, należy również przewidzieć mechanizm gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie, który będzie stanowił podstawę pomocy finansowej. W obecnych okolicznościach gwarancje te stanowią niezbędny element towarzyszący pomocy finansowej.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, gdyż cel przywrócenia stabilności makrofinansowej w Ukrainie w perspektywie krótkoterminowej nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze

osiągnięcie na poziomie UE. Głównymi tego przyczynami są ograniczenia budżetowe na szczeblu krajowym oraz konieczność ścisłej koordynacji między darczyńcami celem zmaksymalizowania zakresu i skuteczności pomocy, przy jednoczesnym ograniczeniu obciążenia zdolności administracyjnych władz ukraińskich, które to zdolności są w obecnej sytuacji bardzo napięte.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności: ogranicza się on do minimum koniecznego do osiągnięcia celów utrzymania stabilności makrofinansowej w perspektywie krótkoterminowej i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do realizacji tego celu.

Jak ustaliła Komisja w oparciu o szacunki dokonane przez władze i potwierdzone przez MFW[13], kwota proponowanej wyjątkowej pomocy makrofinansowej, wraz z już wypłaconą nadzwyczajną pomocą makrofinansową, odpowiada najwyżej połowie szacowanej pozostającej do pokrycia luki w finansowaniu na 2022 r. Wartość ta jest zgodna ze standardowymi praktykami w zakresie podziału obciążeń w ramach operacji pomocy makrofinansowej (według konkluzji Rady ECOFIN z dnia 8 października 2002 r. górny pułap w przypadku państwa, z którym zawarto układ o stowarzyszeniu, wynosi 60 %), biorąc pod uwagę pomoc zadeklarowaną Ukrainie przez innych darczyńców dwustronnych i wielostronnych.

Z perspektywy finansowej wydaje się, że najbardziej efektywnym rozwiązaniem jest udzielenie gwarancji przez państwo członkowskie, z której będzie można skorzystać dopiero wtedy, gdy będą tego wymagać wyjątkowe okoliczności. Pozwoli to uniknąć konieczności znalezienia dodatkowych zasobów w ramach obecnych pułapów WRF, w przypadku których wszystkie kwoty są obecnie w pełni wykorzystane. Pozwoli to również uniknąć konieczności zapewnienia przez państwa członkowskie dodatkowych funduszy ex ante, ale umożliwi wezwanie do uruchomienia kwot ex post, gdyby miały wystąpić potencjalne straty.

Państwa członkowskie będą zobowiązane do udostępniania zasobów w ramach tego instrumentu tylko w ograniczonych przypadkach określonych w niniejszej decyzji. W szczególności państwa członkowskie nie będą musiały dokonywać transferów pieniężnych na rzecz UE natychmiast, lecz dopiero wtedy, gdy spełnione zostaną warunki uruchomienia gwarancji. Biorąc pod uwagę, że spłaty mogą być w pierwszej kolejności pokrywane z rezerw wspólnego funduszu rezerw, wezwania do uruchomienia gwarancji będą prawdopodobnie, o ile w ogóle, raczej rzadkie i przewidywalne.

- **Wybór instrumentu**

Finansowanie typu *project finance* lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim ani wystarczającym narzędziem realizacji szerszych celów makroekonomicznych tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Główną wartością dodaną wyjątkowej pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE jest możliwość szybkiego i dostatecznego złagodzenia ograniczeń w dostępie do finansowania zewnętrznego. Pomoc przyczynia się do zapewnienia stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez wspieranie trwałości i zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu we właściwych ramach wymogów w zakresie sprawozdawczości i warunków dotyczących polityki. Poprzez pomoc w zapewnieniu właściwych ogólnych ram polityki pomoc makrofinansowa może zwiększyć skuteczność działań finansowanych w Ukrainie w ramach innych, bardziej ukierunkowanych

[13] Jak potwierdził MFW Komisji Europejskiej w piśmie w sprawie oceny otrzymanym w czerwcu 2022 r.

instrumentów finansowych UE. Wpływ na długookresową zdolność do obsługi długu państwa jest złagodzony dzięki przeprowadzeniu operacji na wysoce preferencyjnych warunkach, z dłuższymi okresami wymagalności i dotacją na pokrycie kosztów odsetek. Wydaje się, że szybkie zapewnienie bardzo potrzebnej i znacznej kwoty wsparcia finansowego za pośrednictwem wysoce preferencyjnego systemu pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej jest uzasadnione, zwłaszcza w obliczu ograniczeń, jakie stoją przed społecznością międzynarodową, w tym UE, jeśli chodzi o zapewnienie znacznego finansowania w formie dotacji.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Wcześniejsze oceny ex post poprzednich operacji pomocy makrofinansowej dla Ukrainy wykazały, że zasadniczo były one bardzo odpowiednie pod względem celów, puli środków finansowych i warunków dotyczących polityki.

Miały one kluczowe znaczenie dla wsparcia Ukrainy w rozwiązywaniu problemów z bilansem płatniczym i we wdrażaniu kluczowych reform strukturalnych w celu ustabilizowania gospodarki i poprawy stabilności jej pozycji zewnętrznej. Operacje te umożliwiły oszczędności budżetowe i korzyści finansowe oraz pełniły rolę katalizatora dodatkowego wsparcia finansowego i zaufania inwestorów. Pakiet warunków dotyczących pomocy makrofinansowej był komplementarny względem powiązanego programu MFW i stworzył polityczny efekt wzmacniający, który przyczynił się do mobilizacji władz ukraińskich wokół kluczowych reform, zwłaszcza w obszarach nieobjętych programami innych darczyńców międzynarodowych.

W ostatnim czasie nie dokonano przeglądu wskaźników zasilenia rezerw stosowanych w odniesieniu do portfeli pomocy makrofinansowej i instrumentu pożyczkowego Euratomu ani w odniesieniu do zasilenia rezerw na użytek gwarancji budżetowej w ramach upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich. Gdy przyjmowano rozporządzenie 2021/947 (rozporządzenie ustanawiające ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), ponownie potwierdzono, że wskaźnik zasilenia rezerw na pomoc makrofinansową w ramach gwarancji na działania zewnętrzne wynosi 9 %. W rozporządzeniu ustanawiającym ISWMR – „Globalny wymiar Europy” określono również maksymalną kwotę rezerw na całą gwarancję na działania zewnętrzne[14]. Przegląd rezerw na pomoc makrofinansową zaplanowano na 2024 r. Pomoc makrofinansowa jest wprawdzie z natury instrumentem kryzysowym, ryzyko udzielania pożyczek krajowi znajdującemu się w stanie wojny znacznie jednak wykracza poza scenariusze przewidywane w chwili przyjmowania rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. Konieczne jest więc przyjęcie dostosowanych do potrzeb rozwiązań, aby zająć się obecną naglącą sytuacją, opierając się na dostępnych analizach.

[14] Gwarancja na działania zewnętrzne obejmuje operacje EFZR+ objęte gwarancjami budżetowymi, pomoc makrofinansową i pożyczki dla państw trzecich, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (Euratom) 2021/948. W art. 31 ust. 4 rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy” określono maksymalną kwotę operacji w ramach gwarancji na działania zewnętrzne na 53 448 800 000 EUR, a maksymalną kwotę rezerw na 10 000 000 EUR.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Wyjątkowa pomoc makrofinansowa stanowi integralną część międzynarodowego wsparcia dla Ukrainy. Przygotowując niniejszy wniosek, służby Komisji kontaktowały się z MFW i Bankiem Światowym oraz innymi darczyńcami dwustronnymi (w tym państwami członkowskimi) i wielostronnymi, posiadającymi istotną wiedzę w zakresie pomocy makrofinansowej, w tym na temat ukraińskiej gospodarki. Komisja utrzymywała również regularne kontakty z ukraińskimi władzami.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Służby Komisji oparły niniejszy wniosek na dokładnej analizie, przeprowadzonej we współpracy z MFW i właściwymi instytucjami międzynarodowymi, dotyczącej potrzeb finansowych i szerszej sytuacji makrofinansowej Ukrainy. Obejmuje to regularne dyskusje na temat najnowszych prognoz dotyczących potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania odbywające się na forach międzynarodowych, np. w ramach grupy G-7.

Służby Komisji podjęły również rozmowy ze swoimi partnerami w departamentach ds. ryzyka międzynarodowych instytucji finansowych, które mają duże ekspozycje w Ukrainie. Celem tych rozmów było zrozumienie, w jaki sposób instytucje te będą tworzyć rezerwy i zarządzać swoimi ekspozycjami na Ukrainę. Rozmowy te uwidoczniły, w jakim stopniu podejście instytucjonalne każdej instytucji zależy od tego, jak jej bilans jest narażony na wpływ strat na ekspozycjach ukraińskich. Niektóre instytucje korzystają z pełnych lub częściowych kontrgwarancji w stosunku do swojej ekspozycji lub korzystają z innych form zabezpieczenia (rezerwy utrzymywane przez Ukrainę w MFW). Sytuacja UE, która finansowała pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej przez pożyczki wzajemne, jest wyjątkowa, bowiem Unia musi zapewnić stały i przewidywalny strumień płatności na rzecz swoich inwestorów w obligacje zgodnie z ustalonym i regularnym harmonogramem w przypadku niewywiązania się z płatności przez beneficjentów pożyczek. Aby w obecnych okolicznościach móc szybko udzielić dalszej pomocy makrofinansowej o wyjątkowo dużej wartości pojedynczemu beneficjentowi, a jednocześnie utrzymać swój model finansowania, Unia musi wzmocnić wspólny fundusz rezerw dodatkowymi gwarancjami państw członkowskich, które działałyby jako mechanizm ochronny w odniesieniu do ekspozycji na Ukrainę.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego w okresie wdrażania pomocy służby Komisji Europejskiej przeprowadzą ocenę operacyjną obiegu środków finansowych i procedur administracyjnych w Ukrainie, by upewnić się, że obowiązujące procedury zarządzania pomocą, w tym pomocą makrofinansową, zapewniają odpowiednie gwarancje, biorąc również pod uwagę wyjątkowe okoliczności związane z rosyjską wojną napastniczą wobec Ukrainy. Pozwoli to zaktualizować poprzednią ocenę, w której stwierdzono, że ponieważ obieg środków finansowych i procedury w Ukrainie opierają się na solidnych zasadach i funkcjonują zgodnie z tymi zasadami, uznaje się je za odpowiednie do celów pomocy makrofinansowej.

- **Ocena skutków**

Unijna pomoc makrofinansowa jest nadzwyczajnym instrumentem stosowanym w sytuacjach wyjątkowych, aby zaradzić poważnym trudnościom w zrównoważeniu bilansu płatniczego w państwach trzecich. W szerszym kontekście w swoich wnioskach dotyczących pomocy makrofinansowej Komisja wykorzystuje wyniki ocen ex post wcześniejszych operacji przeprowadzonych w krajach sąsiadujących z UE. Ta wyjątkowa pomoc makrofinansowa przyczyni się do zaspokojenia krótkoterminowych potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach. Wymogi w zakresie sprawozdawczości

i warunki dotyczące polityki związane z tą wyjątkową pomocą makrofinansową mają służyć zapewnieniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności wsparcia. Wyjątkowa pomoc makrofinansowa powinna opierać się na osiągnięciach sześciu programów pomocy makrofinansowej od 2015 r., w tym ostatniej nadzwyczajnej pomocy makrofinansowej w związku z COVID-19 i z początku 2022 r.

Wniosek nie wymaga przeprowadzenia oceny skutków, gdyż pomoc makrofinansowa jest jedynym dostępnym wariantem strategicznym mogącym rozwiązać przedmiotową kwestię. Wykorzystanie dodatkowych gwarancji następuje po przeprowadzeniu dokładnej oceny ryzyka finansowego związanego z zobowiązaniami pozostałymi do spłaty.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Wniosek nie jest powiązany ze sprawnością regulacyjną i uproszczeniem.

- **Prawa podstawowe**

Kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa (EPS) kwalifikują się do pomocy makrofinansowej. Warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej jest respektowanie przez kwalifikujący się kraj skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka.

Wyraźnym pozytywnym sygnałem jest odnowione zaangażowanie na rzecz reform i silna wola polityczna ze strony władz ukraińskich, o czym świadczy przede wszystkim pomyślne spełnienie warunków dotyczących polityki strukturalnej związanych z nadzwyczajnym programem pomocy makrofinansowej dla Ukrainy w związku z COVID-19 w kluczowych obszarach, takich jak sądownictwo, dobre rządy, praworządność i walka z korupcją. Podobnie starania podjęte w celu poparcia wniosku o członkostwo w UE, w szczególności poprzez udzielenie szczegółowych odpowiedzi na bardzo obszerne i szczegółowe pytania zawarte w dwóch kwestionariuszach, są wyraźnym znakiem gotowości władz do realizacji europejskich aspiracji Ukrainy. Od czasu agresji rosyjskiej władze ukraińskie wykazują się imponującą odpornością i nadal dążą do kontynuowania tych reform w sposób przejrzysty i zgodny ze standardami UE. Polityczny warunek wstępny, od którego uzależniona jest operacja pomocy makrofinansowej, uznaje się zatem obecnie za spełniony.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Środki na tę wyjątkową pomoc makrofinansową dla Ukrainy w wysokości 5 mld EUR zostaną pożyczone na rynkach kapitałowych i przekazane Ukrainie. Będzie to uzupełnieniem wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy w wysokości 1 mld EUR przyznanej na podstawie decyzji (UE) 2022/1201.

Aby chronić budżet Unii, dwie pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy w łącznej kwocie do 6 mld EUR powinny być objęte 70 % pokryciem składającym się z rezerw wniesionych według wskaźnika 9 % oraz gwarancji państw członkowskich na poziomie 61 % wykonywanych na wezwanie. Na wymagane wniesienie rezerwy (na poziomie 9 % gwarancji na działania zewnętrzne) zostaną przeznaczone środki w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy” na łączną kwotę 540 mln EUR (linia budżetowa 14 02 01 70 ISWMR – „Globalny wymiar Europy” – Tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw). Możliwości uruchomienia środków budżetowych na te dodatkowe rezerwy przekraczające 9 % w ramach obecnych pułapów WRF są jednak ograniczone. Aby umożliwić udzielanie

Ukrainie dalszych pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej przy poszanowaniu zasad należytego zarządzania budżetem i bez zakłócania realizacji WRF na lata 2021–2027, konieczne jest skorzystanie z gwarancji państw członkowskich. Stanowi to uzasadnienie wniosku, w którym proponuje się, aby państwa członkowskie udzieliły gwarancji na dalsze 61 % wartości proponowanych pożyczek na kwotę 6 mld EUR.

Ogólne pokrycie skorzystałoby zatem z ochrony pierwszej straty z wniesionych rezerw w wysokości 9 % z 6 mld EUR, a następnie z uzupełniających gwarancji państw członkowskich obejmujących ekspozycje do kwoty 3,66 mld EUR, czyli 61 % z 6 mld EUR pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej, a zgodnie z obowiązującymi przepisami wszelkie pozostałe kwoty zostałyby pokryte z budżetu Unii jako zobowiązanie warunkowe.

Wyjątkowa pomoc makrofinansowa na rzecz Ukrainy na podstawie niniejszej decyzji zostanie uruchomiona bezpośrednio po wejściu w życie niniejszej decyzji i bez oczekiwania na wpłynięcie wymaganych gwarancji krajowych.

Ze względu na pilną potrzebę udzielenia Ukrainie pożyczek w 2022 r. Unia uruchomi pożyczki, zanim zaczną obowiązywać gwarancje państw członkowskich. Z wcześniejszych doświadczeń wynika, że wiele państw członkowskich jest wprawdzie w stanie dostarczyć gwarancje w ciągu 2–3 miesięcy, ale otrzymanie wszystkich gwarancji może potrwać 4–5 miesięcy. Ze względu na bardzo pilny charakter potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania nie można dopuścić do tak długich opóźnień. W związku z tym Komisja zamierza – na zasadzie wyjątku ze względu na ekstremalny charakter obecnej sytuacji – uruchamiać pożyczki, zanim jeszcze otrzyma wszystkie gwarancje.

W tym krótkim okresie przejściowym do czasu wpłynięcia wszystkich gwarancji inwestorzy nabywający obligacje UE będą chronieni przed ryzykiem braku spłaty ze strony UE dzięki strukturze obecnego pakietu pożyczek. W szczególności na okres przejściowy (4–5 miesięcy), tj. przed otrzymaniem wszystkich gwarancji, nie będą przypadały żadne płatności. W hipotetycznym scenariuszu braku płatności w okresie przed otrzymaniem wszystkich gwarancji Komisja Europejska mogłaby skorzystać z rezerw przeznaczonych na pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej oraz, w razie potrzeby, z innych rezerw utrzymywanych we wspólnym funduszu rezerw UE.

Państwa członkowskie powinny traktować jako kwestię niezwykle pilną sfinalizowanie swoich procedur krajowych umożliwiających wejście w życie gwarancji.

Gwarancje będą obejmować kwoty wykraczające poza początkowe wniesione rezerwy na poziomie 9 % kwoty pożyczek na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201, które zostaną udzielone ze środków WRF, jak przewidziano w art. 31 ust. 5 rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz w programowaniu finansowym. Wezwania do uruchomienia gwarancji będą ograniczone jedynie do przypadków, gdyby Ukraina nie dokonała spłaty związanej z pożyczką udzieloną na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201, a gwarancja byłaby w pierwszej kolejności wykorzystana, aby wypełnić zobowiązania Unii oraz, w razie potrzeby, aby uzupełnić moduł wspólnego funduszu rezerw przeznaczony dla Ukrainy. Takie wkłady byłyby uwzględniane przy obliczaniu kwoty zasilenia rezerw wynikającej ze wskaźnika zasilenia rezerw, o którym mowa w art. 211 ust. 1 rozporządzenia finansowego, na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia finansowego.

Kwoty, do uruchomienia których wezwano by państwa członkowskie, stanowiłyby zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia finansowego w celu zapewnienia wkładów państw członkowskich na tworzenie rezerw na potrzeby pomocy makrofinansowej, która jest programem pomocy zewnętrznej objętym gwarancją w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy".

Ze względu na wyjątkowy charakter pomocy makrofinansowej objętej gwarancjami, zobowiązania finansowe wynikające z pomocy makrofinansowej udzielanej na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 należy pokryć odrębnie od innych zobowiązań finansowych w ramach gwarancji na działania zewnętrzne. W szczególności należy wykorzystać rezerwy przeznaczone we wspólnym funduszu rezerw na tę pomoc makrofinansową wyłącznie na zobowiązania finansowe wynikające z niniejszej decyzji zamiast zastosowania ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 6 rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy".

Te same czynniki ryzyka mają zastosowanie do pożyczek ELM, które zostały lub zostaną wypłacone przez EBI po 15 lipca 2022 r. We wniosku przewiduje się zatem rozszerzenie wskaźnika zasilenia rezerw w wysokości 70 % na te pożyczki, zastosowanie przepisów dotyczących tworzenia rezerw zawartych w rozporządzeniu finansowym, a nie zasad Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych, a ponadto we wniosku określono, że rezerwy mają być utrzymywane w odrębnym module wspólnego funduszu rezerw.

Ponadto należy zapewnić dotację na spłatę odsetek w sposób opisany poniżej, tj. powinna ona być pokryta z puli środków, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy", w okresie obowiązywania WRF na lata 2021–2027. Koszty administracyjne związane z zaciąganiem i udzielaniem pożyczek zostałyby zniesione, a zatem nie byłyby odzyskiwane od Ukrainy. Zostaną one poniesione w ramach odpowiednich administracyjnych linii budżetowych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Unia Europejska udostępni Ukrainie wyjątkową pomoc makrofinansową w łącznej kwocie 5 mld EUR w formie pożyczek długoterminowych. Pomoc ta ma zostać wypłacona w kilku transzach i przyczyni się do pokrycia pozostającej do wypełnienia luki w finansowaniu zewnętrznym Ukrainy w 2022 r. Pierwsza transza zostanie wypłacona po zatwierdzeniu niniejszego wniosku i wejściu w życie odpowiedniego protokołu ustaleń oraz jak tylko państwa członkowskie jednomyślnie zgodzą się, że będą traktować sfinalizowanie swoich krajowych procedur dotyczących udzielania gwarancji jako kwestię niezwykle pilną.

Ponadto wypłata będzie zależeć od wdrożenia wymogów w zakresie sprawozdawczości uzgodnionych w protokole ustaleń. Komisja będzie ściśle współpracować z międzynarodowymi instytucjami finansowymi i organami krajowymi w celu monitorowania istotnych zdarzeń oraz stosowania wymogów i warunków uzgodnionych w protokole ustaleń.

Pomocą będzie zarządzać Komisja. W odniesieniu do pomocy zastosowanie mają szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodne z rozporządzeniem finansowym.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Decyzja zapewni również ramy dla gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie na pokrycie strat wykraczających poza rezerwy już wpłacone do wspólnego funduszu rezerw lub przewidziane w programowaniu finansowym WRF na lata 2021–2027.

W art. 1 przedstawiono główne elementy tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

W art. 2 zapewniono zgodność z politycznymi warunkami wstępnymi niezbędnymi do wypłaty pomocy makrofinansowej.

Art. 3 zawiera jasno określone wymogi w zakresie sprawozdawczości i monitorowania, a także warunki dotyczące polityki, z którymi ma być powiązana wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii. Te wymogi i warunki określa się w protokole ustaleń.

W art. 4 określono warunki niezbędne do wypłaty tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wielu transzach. Harmonogram i warunki wypłaty każdej z transz określa się w protokole ustaleń.

W art. 5 przedstawiono zasady dotyczące operacji zaciągania i udzielania pożyczek.

W art. 6 wyjaśniono sposób finansowania dotacji na spłatę odsetek.

W art. 7 określono obowiązki sprawozdawcze Komisji wobec Parlamentu Europejskiego i Rady w trakcie wdrażania tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy.

W art. 8 zawarto szczegółowe informacje na temat oceny wdrażania wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

W art. 9 przewiduje się ustanowienie gwarancji krajowych na łączną kwotę 3,66 mld EUR, które zostaną udzielone przez państwa członkowskie.

W art. 10 przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące umów w sprawie gwarancji, jakie Komisja zawrze z państwami członkowskimi.

W art. 11 opisano tworzenie rezerw w odniesieniu do pomocy makrofinansowej objętej gwarancją.

W art. 12 przewidziano zwiększenie rezerw na niektóre zobowiązania finansowe w Ukrainie gwarantowane na podstawie decyzji nr 466/2014/UE.

W art. 13 przewidziano ocenę adekwatności zasilenia rezerw oraz procedurę przeglądu.

W art. 14 zawarto szczegółowe informacje księgowe dotyczące rezerw utrzymywanych w ramach wspólnego funduszu rezerw.

Art. 15 stanowi, że komitet wspiera Komisję zgodnie z procedurą komitetową.

W art. 16 opisano sposób wykonywania przekazanych uprawnień.

W art. 17 określono obowiązki sprawozdawcze Komisji wobec Parlamentu Europejskiego i Rady w trakcie wdrażania tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy.

Art. 18 zawiera zmiany decyzji (UE) 2022/1201.

W art. 19 określono datę wejścia w życie niniejszej decyzji.

2022/0281 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udzielenia Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej, wzmocnienia wspólnego funduszu rezerw w drodze gwarancji ze strony państw członkowskich oraz szczególnego tworzenia rezerw na niektóre zobowiązania finansowe związane z Ukrainą gwarantowane na podstawie decyzji 466/2014/UE oraz zmieniająca decyzję (UE) 2022/1201

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą[15],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Układ o stowarzyszeniu między Unią a Ukrainą[16] („układ o stowarzyszeniu”), obejmujący pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (DCFTA), wszedł w życie 1 września 2017 r.

(2) Wiosną 2014 r. Ukraina rozpoczęła realizację ambitnego programu reform, których celem jest stabilizacja jej gospodarki i poprawa warunków życia jej obywateli. Głównymi priorytetami tego programu są walka z korupcją oraz reformy konstytucyjne, wyborcze i sądownicze. Wdrażanie tych reform wsparto poprzez kolejne programy pomocy makrofinansowej, w ramach których Ukraina otrzymała pomoc w formie pożyczek na łączną kwotę 6,6 mld EUR. Udzielona nadzwyczajna pomoc makrofinansowa, która została udostępniona w kontekście rosnących napięć na granicy z Rosją na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/313[17], zapewniła Ukrainie 1,2 mld EUR w formie pożyczek, wypłacone w dwóch transzach po 600 mln EUR w marcu i maju 2022 r. Wyjątkowa pomoc makrofinansowa do kwoty 1 mld EUR na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1201[18] zapewniła szybkie i pilne wsparcie budżetu Ukrainy i została w pełni wypłacona 1 i 2 sierpnia 2022 r. Stanowiła ona pierwszą część pakietu wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy zapowiedzianej przez Komisję w komunikacie: „Pomoc Ukrainie i odbudowa Ukrainy” z 18 maja 2022 r. i zatwierdzonej na posiedzeniu Rady Europejskiej 23–24 czerwca 2022 r. Niniejsza

---

15 Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 21 lutego 2022 r.

16 Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3).

17 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/313 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 55 z 28.2.2022, s. 4).

18 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1201 z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 186 z 13.7.2022, s. 1).

decyzja uruchamia drugi etap wypełniania zobowiązania, zgodnie z którym Ukrainie udzielona zostanie pomoc makrofinansowa do 9 mld EUR. Decyzja stanowi podstawę udzielenia dalszych 5 mld EUR pomocy makrofinansowej w formie pożyczek na bardzo korzystnych warunkach. Kolejnym krokiem po przyjęciu niniejszej decyzji powinno być szybkie wprowadzenie trzeciego pakietu pomocy finansowej w wysokości do 3 mld EUR, po ustaleniu odpowiednich warunków.

(3) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji wobec Ukrainy, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r., oraz trwająca wojna spowodowały utratę dostępu do rynku i drastyczny spadek przychodów publicznych, natomiast wydatki publiczne na zaradzenie sytuacji humanitarnej i zachowanie ciągłości działania służb państwowych znacznie wzrosły. W obliczu tej wysoce niepewnej i zmiennej sytuacji najlepsze szacunki potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania dokonane przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy wskazują na nadzwyczajną lukę w finansowaniu w wysokości około 39 mld USD w 2022 r., z czego około połowa mogłaby zostać zaspokojona, gdyby zadeklarowane dotychczas wsparcie międzynarodowe zostało w pełni wypłacone. Szybkie przyznanie Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej przez Unię w ramach drugiego etapu pakietu pomocy uznaje się w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach za właściwą odpowiedź w perspektywie krótkoterminowej na znaczne ryzyko zagrażające stabilności makrofinansowej tego państwa. Te kolejne 5 mld EUR wyjątkowej pomocy makrofinansowej może wesprzeć stabilizację makrofinansową Ukrainy, wzmocnić natychmiastową odporność tego kraju i przyczynić się do utrzymania jego zdolności do odbudowy, tym samym przyczyniając się do zachowania przez Ukrainę długookresowej zdolności do obsługi długu publicznego, a ostatecznie – do spłaty jej zobowiązań finansowych.

(4) Ta nowa runda wyjątkowej pomocy makrofinansowej będzie stanowić znaczny wkład w zaspokajanie potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania według szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) oraz innych międzynarodowych instytucji finansowych, przy uwzględnieniu zdolności tego kraju do finansowania swoich potrzeb z zasobów własnych. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy uwzględnia się również spodziewane wkłady finansowe ze strony darczyńców dwustronnych i wielostronnych, potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążeń między Unią a innymi darczyńcami, a także środki uruchomione wcześniej w Ukrainie w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii. Należy uznać zaangażowanie władz Ukrainy w ścisłą współpracę z MFW w zakresie opracowania i wdrożenia krótkoterminowych środków nadzwyczajnych oraz ich chęć do opracowania wraz z MFW odpowiedniego programu gospodarczego, kiedy tylko pozwolą na to okoliczności. Wniosek w sprawie takiego programu oficjalnie złożono w sierpniu 2022 r. Wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii powinna służyć utrzymaniu stabilności makrofinansowej i odporności Ukrainy w sytuacji rosyjskiej wojny napastniczej. Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii z głównymi zasadami i celami różnych obszarów działań zewnętrznych oraz innych stosownych polityk Unii, a także ze środkami podejmowanymi w tych obszarach i politykach.

(5) Wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać jej politykę zewnętrzną dotyczącą Ukrainy. Służby Komisji i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny ściśle współpracować przez cały okres udzielania pomocy makrofinansowej w celu koordynowania zewnętrznej polityki Unii i zapewnienia spójności tej polityki.

(6) Warunkiem wstępnym przyznania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii powinno być respektowanie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka. Obecne okoliczności związane z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, a w szczególności wprowadzony stan wojenny, nie powinny naruszać tych zasad, mimo koncentracji władzy w rękach organów władzy wykonawczej.

(7) W celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z wyjątkową pomocą makrofinansową Unii Ukraina powinna wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Należy również zapewnić kontrole przeprowadzane przez Komisję, kontrole przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy oraz możliwość wykonywania przez Prokuraturę Europejską jej uprawnień.

(8) Wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii powinna być powiązana z wymogami w zakresie sprawozdawczości i warunkami dotyczącymi polityki, które mają zostać określone w protokole ustaleń. Rygorystyczne wymogi w zakresie sprawozdawczości mają na celu – w zaistniałej sytuacji rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie – zapewnienie skuteczności, przejrzystości i rozliczalności wykorzystania środków finansowych. Warunki dotyczące polityki służą wzmocnieniu natychmiastowej odporności kraju i jego długookresowej zdolności do obsługi długu, a tym samym zmierzają do zmniejszenia ryzyka związanego ze spłatą pozostających do spłaty i przyszłych zobowiązań finansowych.

(9) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011[19].

(10) Maksymalny średni okres wymagalności pożyczek na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 powinien wynosić 25 lat.

(11) Zważywszy, że pożyczki na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 wiążą się z takim samym ryzykiem dla budżetu UE i powinny mieć wspólny maksymalny średni okres wymagalności wynoszący 25 lat, łączna kwota pomocy makrofinansowej dla Ukrainy na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 w wysokości 6 mld EUR powinna być objęta wspólną metodą zarządzania skutkami finansowymi i budżetowymi. W szczególności należy ustanowić taki sam poziom objęcia gwarancją budżetową jako odpowiednią ochronę przed możliwością ewentualnego braku spłaty przez Ukrainę części lub wszystkich pożyczek w uzgodnionym terminie. Rezerwy przeznaczone w budżecie UE na te dwa pakiety pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej powinny być zarządzane jako zintegrowana grupa rezerw. Zwiększy to odporność i elastyczność budżetu UE w odpowiedzi na wszelkie przypadki braku spłaty. Należy zatem odpowiednio zmienić art. 7 ust. 2 decyzji (UE) 2022/1201.

[19] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(12) Wyjątkowa pomoc makrofinansowa przyznana na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 stanowi zobowiązanie finansowe Unii w ramach ogólnej kwoty gwarancji na działania zewnętrzne. Całkowita kwota pożyczek w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy wynosząca do 6 mld EUR powinna korzystać z pokrycia przez rezerwy wniesione według wskaźnika 9 %, dostępne dla pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej na podstawie gwarancji na działania zewnętrzne. Rezerwy powinny być finansowane z puli środków zaprogramowanych na potrzeby pomocy makrofinansowej udzielanej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947[20], a łączna kwota zasilenia rezerw powinna wynieść 540 mln EUR. Na kwotę tę należy zaciągnąć zobowiązania i wpłacić ją do wspólnego funduszu rezerw przewidzianego na okres WRF 2021–2027.

(13) Zgodnie z art. 210 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe") zobowiązania warunkowe wynikające z gwarancji budżetowych lub pomocy finansowej, obciążające budżet, uznaje się za stabilne, jeżeli ich prognozowane zmiany w perspektywie wieloletniej dokonują się w granicach wyznaczonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093[21] określającym wieloletnie ramy finansowe przewidzianym w art. 312 ust. 2 TFUE oraz w granicach pułapu rocznych środków na płatności określonego w art. 3 ust. 1 decyzji Rady 2014/335/UE, Euratom[22]. Aby umożliwić Unii zapewnienie znacznego wsparcia dla Ukrainy w formie pomocy makrofinansowej w bezprecedensowych kwotach i z zachowaniem bezpieczeństwa finansowego, a jednocześnie utrzymać wysoką zdolność kredytową Unii i tym samym zapewnić jej zdolność skutecznego finansowania w kontekście jej polityki wewnętrznej i zewnętrznej, należy zagwarantować odpowiednią ochronę budżetu Unii przed wystąpieniem tych zobowiązań warunkowych oraz zapewnić ich stabilność finansową w rozumieniu art. 210 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

(14) Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami wspólny fundusz rezerw należy zasilić środkami współmiernymi do ryzyka wynikającego z zobowiązań warunkowych związanych z tą bezprecedensowo dużą pomocą makrofinansową dla jednego beneficjenta. Bez takiego zasilenia budżet Unii nie będzie w stanie zapewnić, z zachowaniem bezpieczeństwa finansowego, bezprecedensowo dużej pomocy, jakiej Ukraina potrzebuje w obliczu wojny. Aby chronić budżet Unii, pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy do 6 mld EUR powinny być pokryte w 70 % przez wniesione rezerwy (według wskaźnika 9 %) uzupełnione gwarancjami krajowymi, aby zapewnić pokrycie ze środków budżetowych w przypadku strat do maksymalnej wysokości dalszych 61 % wartości pożyczek.

(15) Środki przewidziane w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2020/2093 są pod ogromną presją w związku z łącznymi wydatkami priorytetowymi Unii. Należy zatem dążyć do wypracowania alternatywnego rozwiązania w odniesieniu do dodatkowych środków,

---

[20] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Tekst mający znaczenie dla EOG), Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1.

[21] Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

[22] Decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105).

które nie będzie miało negatywnego wpływu na regularne wydatki przewidziane w programowaniu finansowym WRF na lata 2021–2027.

(16) Wkłady państw członkowskich w formie gwarancji zostały uznane za odpowiednie narzędzie zapewniające ochronę w uzupełnieniu początkowych wniesionych rezerw. Gwarancje państw członkowskich powinny być udzielane dobrowolnie i powinny stanowić odpowiedni mechanizm ochronny wspierający budżet Unii, jeżeli rezerwy we wspólnym funduszu rezerw w odniesieniu do zobowiązań finansowych na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 zostałyby uszczuplone. Wkłady na podstawie tych gwarancji należy włączyć do kwoty zatwierdzonego zobowiązania finansowego na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia finansowego. Takie kwoty należy uwzględnić przy obliczaniu kwoty zasilenia rezerw wynikającej ze wskaźnika zasilenia rezerw, o którym mowa w art. 211 ust. 1 rozporządzenia finansowego, na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia finansowego.

(17) Gwarancje udzielone przez państwa członkowskie powinny obejmować pożyczkę w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej na podstawie niniejszej decyzji oraz pożyczkę w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR na podstawie decyzji (UE) 2022/1201. Powinny być nieodwołalne, bezwarunkowe i płatne na żądanie. Gwarancje te powinny zapewnić zdolność Unii do spłaty środków finansowych pożyczonych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych. Powinny one być uruchamiane tylko wtedy, gdy spełnione są ścisłe warunki dotyczące adekwatności dostępnych rezerw oraz jeżeli Unia nie otrzymałaby od Ukrainy spłaty pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej udzielonych na podstawie niniejszej decyzji oraz decyzji (UE) 2022/1201 w czasie odpowiednim, aby mogła wypełnić swoje zobowiązania finansowe wynikające z obligacji, lub jeżeli harmonogram spłat pożyczek udzielonych na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 miałby ulec zmianie. Wezwania do uruchomienia gwarancji państw członkowskich powinny dotyczyć kwoty odpowiadającej kwocie wynikającej ze strat z tytułu pomocy finansowej dla Ukrainy przyznanej na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 oraz mieć na celu uzupełnienie wspólnego funduszu rezerw do wymaganego poziomu wniesionych rezerw. Wezwania do uruchomienia gwarancji państw członkowskich powinny być dokonywane jedynie wówczas, gdy kwota wstępnego zasilenia rezerw przeznaczona na pomoc makrofinansową na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 została albo wkrótce zostanie wyczerpana. Kwoty odzyskane na mocy umów pożyczki w odniesieniu do pomocy finansowej dla Ukrainy na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 należy zwrócić państwom członkowskim, które wykonały wezwanie do uruchomienia gwarancji, na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 4 lit. c) rozporządzenia finansowego.

(18) W przypadku tymczasowego pokrycia spłaty zobowiązań finansowych Unii wynikających z obligacji na pomoc makrofinansową dla Ukrainy na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 z rezerw przeznaczonych we wspólnym funduszu rezerw na pokrycie innych zobowiązań finansowych Unii uruchomienie gwarancji państw członkowskich może zostać wykorzystane do uzupełnienia rezerw na te zobowiązania finansowe.

(19) Ze względu na wyjątkowy charakter pomocy makrofinansowej, która jest wspierana gwarancjami, należy zarządzać rezerwami utrzymywanymi w związku z zobowiązaniami finansowymi wynikającymi z pomocy makrofinansowej na podstawie niniejszej decyzji, decyzji (UE) 2022/1201, jak również przeznaczonymi na wszelkie wypłaty pożyczek po 15 lipca 2022 r. na podstawie decyzji Parlamentu

Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE[23] odrębnie od innych zobowiązań finansowych w ramach gwarancji na działania zewnętrzne oraz Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych. Proponuje się zatem wykorzystanie rezerw utrzymywanych we wspólnym funduszu rezerw wyłącznie na zobowiązania finansowe z tytułu pomocy makrofinansowej objętej niniejszą decyzją i decyzją (UE) 2022/1201 zamiast zastosowania ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 6 rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy”[24]. Proponuje się również wykorzystanie rezerw przeznaczonych we wspólnym funduszu rezerw na pożyczki gwarantowane na podstawie decyzji nr 466/2014/UE i wypłacone po 15 lipca 2022 r. wyłącznie na zobowiązania finansowe wynikające z tych pożyczek oraz zastosowanie do tworzenia rezerw przepisów rozporządzenia finansowego zamiast ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 8 rozporządzenia ustanawiającego ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. Rezerwy przeznaczone na tę pomoc makrofinansową należy również wyłączyć z zastosowania efektywnego wskaźnika zasilenia rezerw, na zasadzie odstępstwa od art. 213 rozporządzenia finansowego.

(20) Względny udział wkładu każdego państwa członkowskiego (klucz do ustalenia wkładu) w łącznej kwocie gwarancji powinien odpowiadać względnemu udziałowi danego państwa członkowskiego w całkowitym dochodzie narodowym brutto Unii. Wezwania do uruchomienia gwarancji powinny być proporcjonalne i oparte na tym kluczu do ustalenia wkładu.

(21) Państwa członkowskie powinny traktować jako kwestię priorytetową sfinalizowanie swoich procedur krajowych umożliwiających wejście w życie gwarancji. Ze względu na pilny charakter obecnej sytuacji czas wymagany do zakończenia takich procedur nie powinien powodować opóźnienia wypłaty pilnie potrzebnej wyjątkowej pomocy makrofinansowej na rzecz Ukrainy na podstawie niniejszej decyzji. Dodatkowe pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej na podstawie niniejszej decyzji zostaną przygotowane wkrótce po wejściu w życie niniejszej decyzji, przyjęciu protokołu ustaleń oraz podpisaniu umowy pożyczki.

(22) Ze względu na trudną sytuację Ukrainy spowodowaną wojną napastniczą Rosji i aby wesprzeć ten kraj w dążeniu do długoterminowej stabilności, należy odejść od art. 220 ust. 5 lit. e) rozporządzenia finansowego w celu zapewnienia Unii możliwości pokrycia kosztów z tytułu odsetek i zwolnienia Ukrainy z obowiązku poniesienia kosztów administracyjnych. Dotacja na spłatę odsetek powinna być przyznana w formie instrumentu, który uznaje się za odpowiedni do zapewnienia skuteczności wsparcia w rozumieniu art. 220 ust. 1 rozporządzenia finansowego i powinna być pokryta z budżetu Unii przynajmniej w obecnym cyklu WRF. W latach 2021–2027 dotacja powinna być pokryta z puli środków, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia (UE) 2021/947.

(23) Ukraina może wystąpić z wnioskiem o dotację na spłatę odsetek i zwolnienie z kosztów administracyjnych do końca marca każdego roku. Aby zapewnić

[23] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie udzielenia gwarancji UE dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z działaniami z zakresu finansowania wspierającymi projekty inwestycyjne poza granicami Unii (Dz.U. L 135 z 8.5.2014, s. 1).

[24] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

elastyczność w spłacaniu kwoty głównej, na zasadzie odstępstwa od art. 220 ust. 2 rozporządzenia finansowego, należy także umożliwić odnowienie odnośnych pożyczek zaciągniętych w imieniu Unii.

(24) W obliczu pilnych potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania Komisja Europejska zgodziła się w lipcu 2022 r. na zmianę przeznaczenia i wypłatę na rzecz Ukrainy dalszej kwoty w wysokości 1,59 mld EUR w postaci pożyczek EBI gwarantowanych na podstawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich (ELM) na lata 2014–2020. Zważywszy jednak, że pożyczki te są przeznaczone dla ukraińskich podmiotów państwowych i należących do państwa, wiążą się one z takim samym poziomem ryzyka dla budżetu UE jak pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej. W związku z tym w kontekście budżetu UE należy zastosować to samo podejście ostrożnościowe do tych ekspozycji jak w przypadku nowych pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej. W ramach niniejszej decyzji stosuje się zatem wskaźnik zasilenia rezerw na poziomie 70 % w odniesieniu do 1,59 mld EUR pożyczek ELM o zmienionym przeznaczeniu, a także wszelkich dalszych wypłat pożyczek ELM na rzecz Ukrainy. Ten wskaźnik zasilenia rezerw powinien być stosowany zamiast wskaźnika zasilenia rezerw wynikającego z art. 31 ust. 8 zdanie trzecie rozporządzenia (UE) 2021/947. Zasilenie rezerw na poziomie 70 % w odniesieniu do wypłat pożyczek na kwotę 1,59 mld EUR udzielonych Ukrainie na podstawie ELM będzie finansowane z budżetu UE.

(25) Co sześć miesięcy, począwszy od połowy 2023 r. lub w razie potrzeby wcześniej, należy przeprowadzać regularny przegląd zasilania rezerw w odniesieniu do odpowiednich pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej i na podstawie ELM. W ramach tego przeglądu należy w szczególności ocenić, czy sytuacja w Ukrainie zmieniła się w stopniu uzasadniającym zwiększenie lub zmniejszenie wskaźnika zasilenia rezerw. Komisja może dokonywać ponownej oceny wskaźnika zasilenia rezerw na zasadzie ad hoc, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione istotnym wydarzeniem mającym związek z sytuacją. W celu zapewnienia, aby wskaźnik zasilenia rezerw pozostawał adekwatny do ryzyka finansowego, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wskaźnika zasilenia rezerw, w przypadku gdy uzasadnione jest jego zwiększenie lub zmniejszenie. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(26) Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie zapewnienie Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej, aby wesprzeć w szczególności jej odporność i stabilność gospodarczą, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule ust. 4 niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

(27) Z uwagi na pilną potrzebę wynikającą z wyjątkowych okoliczności spowodowanych niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresją wojskową Rosji należy przewidzieć wyjątek od terminu ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

(28) Zważywszy na pilną sytuację w Ukrainie, niniejsza decyzja powinna wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Rozdział I
Wyjątkowa pomoc makrofinansowa

Artykuł 1

Udostępnianie wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii

1. Unia udostępnia Ukrainie wyjątkową pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 5 000 000 000 EUR („wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii”) w celu wsparcia stabilności makrofinansowej Ukrainy. Pomoc makrofinansowa Unii jest udzielana Ukrainie w formie pożyczek. Pomoc przyczynia się do pokrycia luki Ukrainy w finansowaniu zidentyfikowanej we współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

2. W celu sfinansowania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii upoważnia się Komisję do pożyczenia w imieniu Unii niezbędnych środków finansowych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczenia Ukrainie. Maksymalny wspólny średni okres wymagalności pożyczek udzielanych na podstawie ust. 1 i decyzji (UE) 2022/1201 wynosi 25 lat.

3. Wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii udostępniana jest od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1, w okresie dostępności pomocy określonym w tym protokole, nawet jeżeli nie udzielono jeszcze gwarancji określonych w rozdziale II sekcja 1 niniejszej decyzji.

4. Jeżeli w okresie wypłacania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii potrzeby Ukrainy w zakresie finansowania znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja obniża wysokość takiej pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

Warunek wstępny pomocy makrofinansowej

1. Warunkiem wstępnym przyznania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii jest respektowanie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka.

2. Komisja monitoruje spełnienie warunku wstępnego określonego w ust. 1 przez cały okres udzielania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii, w szczególności przed

dokonaniem wypłat, biorąc przy tym również pod uwagę okoliczności panujące w Ukrainie i konsekwencje wprowadzenia stanu wojennego.

3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE[25].

Artykuł 3

Protokół ustaleń

1. Komisja uzgadnia z Ukrainą warunki dotyczące polityki, z którymi ma być powiązana wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii. Warunki dotyczące polityki przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 14 ust. 2. Warunki te określa się w protokole ustaleń.

2. Wymogi w zakresie sprawozdawczości przyjęte w kontekście pierwszej części wyjątkowej pomocy makrofinansowej zostają włączone do protokołu ustaleń i mają zapewnić, w szczególności, skuteczność, przejrzystość i rozliczalność wykorzystania wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii.

3. Szczegółowe warunki finansowe wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii określa umowa pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a Ukrainą.

4. Komisja w regularnych odstępach czasu weryfikuje spełnienie wymogów w zakresie sprawozdawczości i postępy we wdrażaniu warunków dotyczących polityki uzgodnionych w protokole ustaleń. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wynikach tej weryfikacji.

Artykuł 4

Przekazanie wyjątkowej pomocy makrofinansowej

1. Z zastrzeżeniem wymogów, o których mowa w ust. 3, wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii jest udostępniana przez Komisję w transzach, z których każda stanowi pożyczkę. Harmonogram wypłaty każdej z transz ustala Komisja. Transza może być wypłacona w jednej bądź kilku częściach.

2. Przekazaniem wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między Komisją a Ukrainą poczynionymi w protokole ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

3. O przekazaniu transz decyduje Komisja, przy czym jest to uzależnione od jej oceny spełnienia następujących wymogów:

   (a) spełnienia warunku wstępnego określonego w art. 2 ust. 1;

   (b) zadowalającego spełnienia wymogów w zakresie sprawozdawczości uzgodnionych w protokole ustaleń;

   (c) w przypadku drugiej transzy i kolejnych transz – zadowalających postępów we wdrażaniu warunków dotyczących polityki uzgodnionych w protokole ustaleń.

   Zanim wypłacona zostanie maksymalna kwota pomocy makrofinansowej Komisja musi zweryfikować spełnienie wszystkich warunków dotyczących polityki uzgodnionych w protokole ustaleń.

---

[25] Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

4. W przypadku gdy wymogi określone w ust. 3 nie są spełniane, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.

5. Wyjątkowa pomoc makrofinansowa Unii jest co do zasady wypłacana Narodowemu Bankowi Ukrainy. Środki finansowe Unii mogą zostać przekazane ministerstwu finansów Ukrainy jako beneficjentowi końcowemu, z zastrzeżeniem postanowień uzgodnionych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia potrzeb budżetowych w zakresie finansowania.

Artykuł 5

Operacje zaciągania i udzielania pożyczek

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek przeprowadza się zgodnie z art. 220 rozporządzenia finansowego.

2. W stosownych przypadkach, na zasadzie odstępstwa od art. 220 ust. 2 rozporządzenia finansowego, Komisja może odnowić odnośne pożyczki zaciągnięte w imieniu Unii.

Artykuł 6

Dotacja na spłatę odsetek

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 220 ust. 5 lit. e) rozporządzenia finansowego Unia może pokrywać odsetki w drodze udzielenia dotacji na spłatę odsetek i ponosić koszty administracyjne zaciągania i udzielania pożyczek, z wyjątkiem kosztów związanych z wcześniejszą spłatą pożyczki, w odniesieniu do pożyczek udzielanych na podstawie niniejszej decyzji.

2. Ukraina może wystąpić z wnioskiem o dotację na spłatę odsetek i pokrycie kosztów administracyjnych przez Unię do końca marca każdego roku.

3. Pulę środków, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia (UE) 2021/947, wykorzystuje się do pokrycia kosztów z tytułu spłaty odsetek związanych z pomocą makrofinansową w latach 2021–2027 w postaci dotacji na spłatę odsetek.

Artykuł 7

Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady

Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii, w tym o wypłatach tej pomocy, a także o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3, i w stosownym terminie przekazuje tym instytucjom odpowiednie dokumenty.

Artykuł 8

Ocena wdrażania wyjątkowej pomocy makrofinansowej

W okresie wdrażania pomocy makrofinansowej Unii Komisja ocenia ponownie – w drodze oceny operacyjnej – prawidłowość stosowanych przez Ukrainę uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które

są istotne dla tej pomocy. Ocenę operacyjną można przeprowadzać jednocześnie z oceną przewidzianą w decyzji (UE) 2022/1201.

Rozdział II
Wzmocnienie wspólnego funduszu rezerw

Sekcja 1

Gwarancje państw członkowskich dla wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2021/1201

Artykuł 9

Wkłady w postaci gwarancji państw członkowskich

1. Państwa członkowskie mogą uzupełnić rezerwy na pomoc makrofinansową utrzymywane we wspólnym funduszu rezerw, udzielając gwarancji do łącznej kwoty 3 660 000 000 EUR w odniesieniu do wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii dla Ukrainy na podstawie art. 1 niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201 („pomoc makrofinansowa objęta gwarancją").

2. Jeżeli wnoszone są wkłady państw członkowskich, mają one formę nieodwołalnych, bezwarunkowych gwarancji na żądanie udzielanych na podstawie umowy w sprawie gwarancji zawartej z Komisją zgodnie z art. 10.

3. Względny udział wkładu danego państwa członkowskiego w kwocie, o której mowa w ust. 1, odpowiada względnemu udziałowi tego państwa członkowskiego w całkowitym dochodzie narodowym brutto Unii, jak wynika z części A („Finansowanie rocznego budżetu Unii", „Wprowadzenie") tabela 4 kolumna 1 w dziale „Dochody ogółem" budżetu na 2022 r., określonej w budżecie ogólnym Unii na rok budżetowy 2022, przyjętym 24 listopada 2021 r.

4. Gwarancje stają się skuteczne w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego z dniem wejścia w życie umowy w sprawie gwarancji między Komisją a tym państwem członkowskim, o której to umowie mowa w art. 10.

Artykuł 10

Umowy w sprawie gwarancji

Komisja zawiera umowę w sprawie gwarancji z każdym państwem członkowskim udzielającym gwarancji na podstawie art. 9. W umowie określa się zasady regulujące gwarancję, które są takie same dla wszystkich państw członkowskich, w tym w szczególności postanowienia:

(b) nakładające na państwa członkowskie obowiązek wywiązywania się z uruchomienia gwarancji, do którego wezwała je Komisja, w odniesieniu do pomocy makrofinansowej objętej gwarancją, gdy wszystkie kwoty wstępnego zasilenia rezerw przeznaczonych we wspólnym funduszu rezerw na zobowiązania finansowe wynikające z pomocy makrofinansowej objętej gwarancją zostały albo wkrótce mają zostać wypłacone;

(c) zapewniające, aby wezwania do uruchomienia gwarancji były proporcjonalne i opierały się na kluczu do ustalenia wkładu określonym w art. 9 ust. 3;

(d) stanowiące, że wezwania do uruchomienia gwarancji zapewniają zdolność Unii do spłaty środków pożyczonych, na podstawie art. 1 ust. 2, na rynkach kapitałowych lub

od instytucji finansowych w przypadku niewywiązania się, a nawet tylko spodziewanego niewywiązania się, przez Ukrainę z płatności, w tym w przypadku zmiany harmonogramu spłat z jakiegokolwiek powodu;

(e) zapewniające, aby wezwania do uruchomienia gwarancji mogły zostać wykorzystane do uzupełnienia środków we wspólnym funduszu rezerw, które wykorzystano na pokrycie pomocy makrofinansowej objętej gwarancją;

(f) zapewniające, aby państwo członkowskie, które nie wywiązało się z wezwania do uruchomienia gwarancji, pozostało zobowiązane do wykonania tego wezwania;

(g) dotyczące warunków płatności.

Sekcja 2

Tworzenie rezerw na pomoc makrofinansową objętą gwarancją i niektóre zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM

Artykuł 11

Tworzenie rezerw na pomoc makrofinansową objętą gwarancją

1. Do pomocy makrofinansowej objętej gwarancją stosowany jest wskaźnik zasilenia rezerw wynoszący 70 % zamiast ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 5 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/947.
Do czasu pełnego wykorzystania gwarancji, o których mowa w art. 9, wysokość rezerw wpłaconych do wspólnego funduszu rezerw należy jednak utrzymać na poziomie 9 % zobowiązań pozostających do spłaty z tytułu pomocy makrofinansowej objętej gwarancją, a w przypadku uszczuplenia tych rezerw należy je uzupełnić do tego poziomu.

2. Kwoty wynikające z wezwań do uruchomienia gwarancji, o których mowa w art. 10, stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, służące spłaceniu zobowiązań finansowych wynikających z pomocy makrofinansowej objętej gwarancją i wpłatom do wspólnego funduszu rezerw zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 1 akapit pierwszy zdanie drugie rozporządzenia finansowego kwotę gwarancji, o której mowa w art. 9 ust. 1, włącza się do kwoty zatwierdzonego zobowiązania finansowego. Na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia finansowego kwoty zasilające rezerwy, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, uwzględnia się przy obliczaniu kwoty zasilenia rezerw wynikającej ze wskaźnika zasilenia rezerw dla pomocy makrofinansowej objętej gwarancją.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 4 lit. c) rozporządzenia finansowego przy zasilaniu rezerw do wysokości kwoty wezwań do uruchomienia gwarancji, z których państwa członkowskie wywiązały się zgodnie z art. 10 lit. a), nie uwzględnia się kwot odzyskanych od Ukrainy z tytułu pomocy makrofinansowej objętej gwarancją. Kwoty te są zwracane odpowiednim państwom członkowskim.

Artykuł 12

Zwiększenie rezerw na niektóre zobowiązania finansowe w Ukrainie gwarantowane na podstawie decyzji nr 466/2014/UE

Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 8 zdanie trzecie rozporządzenia (UE) 2021/947 wskaźnik zasilenia rezerw wynoszący 70 % stosuje się do kwot pożyczek wypłaconych po dniu 15 lipca 2022 r. w ramach operacji finansowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego w Ukrainie podpisanych przez Europejski Bank Inwestycyjny przed dniem 31 grudnia 2021 r. i gwarantowanych przez UE zgodnie z decyzją nr 466/2014/UE („objęte gwarancją zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM") i zastosowanie mają art. 211, 212 i 213 rozporządzenia finansowego, z zastrzeżeniem art. 13 i 14 niniejszej decyzji. Do celów art. 211 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia finansowego zasilenie rezerw powinno osiągnąć do dnia 31 grudnia 2027 r. poziom odpowiadający wskaźnikowi zasilenia rezerw stosowanemu do łącznej kwoty zobowiązań pozostających do spłaty w związku z objętymi gwarancją zobowiązaniami finansowymi z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM.

Artykuł 13

Ocena adekwatności wskaźnika zasilenia rezerw i procedura przeglądu

1. Co sześć miesięcy, począwszy od dnia 30 czerwca 2023 r., i w każdym przypadku, gdy Komisja stwierdzi, że inne powody lub zdarzenia wskazują na taką potrzebę, Komisja ocenia, czy wystąpiły nowe okoliczności, które mogą w trwały i znaczący sposób wpłynąć na adekwatność wskaźnika zasilenia rezerw, w tym na wskaźnik rezerw wniesionych, o których to wskaźnikach mowa w art. 11 i 12. Komisja określa w szczególności, czy wystąpiła trwała i istotna zmiana profilu ryzyka kredytowego tych ekspozycji, wykorzystując w tym celu dane z okresu co najmniej dwóch lat.

2. Komisja jest uprawniona do zmiany art. 11 i 12, aby dostosować wskaźnik zasilenia rezerw w drodze aktu delegowanego zgodnie z art. 16, w szczególności w celu uwzględnienia zmian, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 14

Rezerwy utrzymywane we wspólnym funduszu rezerw

1. Zamiast zastosowania ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/947 zobowiązania finansowe wynikające z pomocy makrofinansowej objętej gwarancją pokrywane są odrębnie od innych zobowiązań finansowych w ramach gwarancji na działania zewnętrzne, a rezerwy przeznaczone we wspólnym funduszu rezerw na pomoc makrofinansową objętą gwarancją wykorzystywane są wyłącznie na pokrycie zobowiązań finansowych na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201.

   Zamiast zastosowania ogólnej zasady określonej w art. 31 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/947 zobowiązania finansowe wynikające z objętych gwarancją zobowiązań finansowych z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM pokrywane są odrębnie od innych zobowiązań finansowych w ramach Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych, a rezerwy przeznaczone we wspólnym funduszu rezerw na objęte gwarancją zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM wykorzystywane są wyłącznie na pokrycie zobowiązań finansowych na podstawie niniejszej decyzji i decyzji (UE) 2022/1201.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 213 rozporządzenia finansowego efektywny wskaźnik zasilenia rezerw nie ma zastosowania do rezerw stworzonych we wspólnym funduszu rezerw z przeznaczeniem na pomoc makrofinansową objętą

gwarancją i objęte gwarancją zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielonych w Ukrainie na podstawie ELM.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 213 ust. 4 lit. a) rozporządzenia finansowego każda nadwyżka rezerw, o których mowa w art. 12, stanowi zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego i jest przeznaczona na program pomocy zewnętrznej, do którego kwalifikuje się Ukraina.

Rozdział III
Przepisy wspólne

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od *dnia wejścia w życie niniejszej decyzji*.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 17

Sprawozdanie roczne

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w ramach sprawozdania rocznego ocenę wykonania rozdziału I niniejszej decyzji w poprzednim roku, w tym ewaluację takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:

   (a) analizę postępów poczynionych we wdrażaniu wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii;

   (b) ocenę sytuacji gospodarczej Ukrainy i jej perspektyw gospodarczych, a także ocenę spełnienia wymogów i warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1;

   (c) informacje o związku pomiędzy wymogami i warunkami określonymi w protokole ustaleń, bieżącą sytuacją makrofinansową Ukrainy a decyzjami Komisji dotyczącymi przekazania poszczególnych transz wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii.

2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu dostępności pomocy, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*, zawierające ocenę rezultatów i skuteczności udzielonej wyjątkowej pomocy makrofinansowej Unii oraz zakresu, w jakim przyczyniła się ona do osiągnięcia celów tej pomocy.

Rozdział IV
Zmiana decyzji (UE) 2022/1201 i przepis końcowy

Artykuł 18

W decyzji (UE) 2022/1201 wprowadza się następujące zmiany:

1. art. 1 ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Maksymalny wspólny średni okres wymagalności pożyczek udzielanych na podstawie ust. 1 i decyzji [COM(2022)XXX - *niniejszy wniosek*] wynosi 25 lat.”;

2. uchyla się art. 7.

Artykuł 19

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Ukrainie.

1.2. Obszary polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa[26]

Dziedzina polityki: Sprawy gospodarcze i finansowe

Działanie: Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☐ **nowego działania**

☐ **nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego[27]**

☒ **przedłużenia bieżącego działania**

☐ **połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania**

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

„Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji: promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr:

„Promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

Działania ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Działania DG ds. Gospodarczych i Finansowych związane z przedmiotową pomocą obejmują:

a) wspieranie stabilności makrofinansowej i reform pobudzających wzrost gospodarczy poza UE, w tym przez regularne dialogi gospodarcze z głównymi partnerami i udzielanie pomocy makrofinansowej oraz

b) wspieranie procesu rozszerzenia i wdrażanie europejskiej polityki rozszerzenia i sąsiedztwa oraz innych priorytetów UE w państwach będących partnerami poprzez przeprowadzanie analizy ekonomicznej oraz udzielanie ocen i doradztwa w zakresie polityki.

---

[26] ABM: activity-based management – zarządzanie kosztami działań; ABB: activity-based budgeting – budżet zadaniowy.

[27] O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

- Zapewnienie pomocy makrofinansowej Ukrainie celem wsparcia jej odporności i stabilności gospodarczej w okolicznościach wojennych.
- Przyczynienie się do pokrywania potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania zewnętrznego na rok 2022 r. w kontekście znaczącego pogorszenia jej bilansu płatniczego ze względu na niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresję Rosji na Ukrainę.
- Częściowe zaspokojenie potrzeb budżetowych partnera w zakresie finansowania, w ramach kontynuacji już udzielonej pomocy nadzwyczajnej.
- Wsparcie reform strukturalnych mających na celu poprawę ogólnego zarządzania makroekonomicznego, wzmocnienie zarządzania gospodarczego i zwiększenie przejrzystości oraz poprawę warunków sprzyjających trwałemu wzrostowi.

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Władze Ukrainy będą zobowiązane do regularnego składania służbom Komisji sprawozdań dotyczących określonych wskaźników gospodarczych oraz wymogów w zakresie sprawozdawczości zawartych w protokole ustaleń.

Po dokonanej w czerwcu 2020 r. ocenie operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych w Ukrainie służby Komisji kontynuować będą monitorowanie zarządzania finansami publicznymi. Komisja przeprowadzi drugą ocenę operacyjną w trakcie wdrażania operacji.

W proponowanej decyzji przewiduje się coroczne sprawozdanie dla Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczące pomocy makrofinansowej („MFA") i zawierające ocenę wdrożenia przedmiotowej operacji. Pomoc zostanie poddana niezależnej ocenie *ex post* w ciągu dwóch lat od przekazania ostatniej transzy.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Wypłata pomocy będzie uzależniona od spełnienia politycznych warunków wstępnych wymienionych w protokole ustaleń pomiędzy Komisją i władzami Ukrainy. Pomoc ma zostać wypłacona w kilku transzach. Przekazanie transz nastąpi wkrótce po zatwierdzeniu niniejszego wniosku i wejściu w życie odpowiedniego protokołu ustaleń, po czym staną się one dostępne.

Pomocą będzie zarządzać Komisja. W odniesieniu do pomocy zastosowanie mają szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodne z rozporządzeniem finansowym.

Komisja i władze ukraińskie uzgodnią protokół ustaleń określający wymogi w zakresie sprawozdawczości. Komisja będzie ściśle współpracować z międzynarodowymi instytucjami

finansowymi i organami krajowymi w celu monitorowania istotnych zdarzeń oraz stosowania wymogów i warunków uzgodnionych w protokole ustaleń.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Niniejszy wniosek dotyczący pomocy makrofinansowej dla Ukrainy w wysokości do 5 mld EUR przyczynia się do realizacji celu UE, jakim jest przekazanie krótkoterminowego wsparcia płynności do wysokości 9 mld EUR. Wniosek nawiązuje do decyzji (UE) 2022/1201 w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Ukrainie w formie pożyczek w wysokości 1 mld EUR, która została w pełni wypłacona na początku sierpnia 2022 r., i zmienia tę decyzję. Przedmiotowa pomoc makrofinansowa wzmacnia również działania Unii w zakresie bezpośredniego wsparcia humanitarnego, gospodarczego i obronnego, a także inicjatywy Unii, których celem jest koordynacja działań wielostronnych, takie jak Stand Up for Ukraine – Razem dla Ukrainy. Ze względu na swój charakter pomoc makrofinansowa jest również katalizatorem reform, które wzmacniają krótkoterminową odporność państwa, a także sprzyjają większej stabilności długoterminowej. Te oczekiwane rezultaty są szczególnie istotne dla Ukrainy w tym krytycznym momencie.

Udzielenie Ukrainie dalszego wsparcia w formie pożyczek może w obecnej sytuacji pomóc władzom ukraińskim w przezwyciężeniu najpilniejszych potrzeb w zakresie finansowania wynikających z prowadzenia wojny. Ponadto, poprzez udzielenie władzom wsparcia w działaniach na rzecz utrzymania stabilnego otoczenia makrofinansowego, proponowana pomoc makrofinansowa zwiększa wartość dodaną ogólnego zaangażowania UE w Ukrainie i przyczynia się do zwiększenia skuteczności innych form pomocy finansowej UE dla Ukrainy, w tym operacji wsparcia budżetowego i dotacji dostępnych w ramach instrumentów finansowania zewnętrznego przewidzianych w obowiązujących wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027.

Finansowanie typu *project finance* lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim ani wystarczającym narzędziem realizacji szerszych celów makroekonomicznych tej wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polega na szybkim złagodzeniu ograniczeń w zakresie finansowania zewnętrznego oraz na zapewnieniu trwałych i stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do trwałości i zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu we właściwych ramach wymogów w zakresie sprawozdawczości i warunków dotyczących polityki. Poprzez pomoc w zapewnieniu właściwych ogólnych ram polityki pomoc makrofinansowa może zwiększyć skuteczność działań finansowanych w Ukrainie w ramach innych, bardziej ukierunkowanych instrumentów finansowych UE.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Operacje pomocy makrofinansowej w państwach będących partnerami podlegają ocenie ex post. Wcześniejsze oceny ex post poprzednich operacji pomocy makrofinansowej dla Ukrainy wykazały, że zasadniczo były one bardzo odpowiednie pod względem celów, puli środków finansowych i celów polityki.

Miały one kluczowe znaczenie dla wsparcia Ukrainy w rozwiązywaniu problemów z bilansem płatniczym i we wdrażaniu kluczowych reform strukturalnych w celu ustabilizowania gospodarki i poprawy stabilności jej pozycji zewnętrznej. Operacje te umożliwiły oszczędności budżetowe i korzyści finansowe oraz pełniły rolę katalizatora dodatkowego wsparcia finansowego i zaufania inwestorów. Pakiet warunków dotyczących pomocy makrofinansowej był w pełni dostosowany do powiązanego programu MFW i stworzył polityczny efekt wzmacniający, który przyczynił się do mobilizacji władz ukraińskich wokół kluczowych reform, zwłaszcza w obszarach nieobjętych programami innych darczyńców międzynarodowych.

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

Zasadniczo rezerwy na pomoc makrofinansową przewidziane w WRF na lata 2021–2027 tworzone są w proporcji 9 % we wspólnym funduszu rezerw ustanowionym na mocy art. 212 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046.

Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami i w świetle obecnie szacowanej ekspozycji na ryzyko konieczne jest pokrycie tych dodatkowych ekspozycji związanych z sytuacją w Ukrainie na poziomie 70 %. Budżet unijny zapewni ochronę pierwszej straty dla 9 % pełnego pakietu pożyczek w wysokości 6 mld EUR. Ochrona ta zostanie wzmocniona przez gwarancje państw członkowskich obejmujące dalsze 61 % wartości pożyczek.

Ponadto ze względu na trudną sytuację Ukrainy i aby wesprzeć ten kraj w dążeniu do długoterminowej stabilności, Unia powinna mieć możliwość pokrycia w drodze wyjątku kosztów z tytułu odsetek i zwolnienia Ukrainy z obowiązku poniesienia kosztów administracyjnych. Dotacja na spłatę odsetek powinna być pokryta z puli środków, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia (UE) 2021/947, w okresie obowiązywania WRF na lata 2021–2027.

Oprócz przekazania wsparcia bezpośredniego Komisja Europejska uzgodniła w lipcu 2022 r. zmianę przeznaczenia 1,59 mld EUR pożyczek Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) dla Ukrainy w ramach upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich (ELM), które to pożyczki są wspierane gwarancjami z budżetu UE. W trzecim kwartale 2022 r. EBI ma wypłacić kwotę 1,05 mld EUR. W latach 2022–2023 EBI ma wypłacić kolejne 536 mln EUR w postaci pożyczek, aby pomóc sfinansować wznowienie wybranych projektów inwestycyjnych. Zważywszy jednak, że pożyczki te są przeznaczone dla państwa ukraińskiego (lub są przez nie gwarantowane), wiążą się one z takim samym poziomem ryzyka dla budżetu UE jak pożyczki w ramach wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Zgodnie z umowami w sprawie gwarancji na podstawie ELM EBI ma prawo wezwać budżet UE do pokrycia strat, jakie ponosi z tytułu tych pożyczek, maksymalnie do pełnej wysokości tych strat. Należy zatem wyraźnie wskazać, że takie samo podejście ostrożnościowe powinno mieć zastosowanie do tych ekspozycji oraz że należy wnieść odpowiednie dodatkowe rezerwy do specjalnego wspólnego modułu wspólnego funduszu rezerw, przeznaczonego dla Ukrainy. W niniejszym wniosku przewidziano zatem rozszerzenie wskaźnika zasilenia rezerw wynoszącego 70 % na 1,59 mld EUR dodatkowej ekspozycji z tytułu pożyczek EBI o zmienionym przeznaczeniu.

Możliwe synergie z innymi właściwymi instrumentami

UE jest jednym z głównych darczyńców Ukrainy i wspiera jej reformy gospodarcze, strukturalne i instytucjonalne, a także społeczeństwo obywatelskie. Udzielenie Ukrainie

dalszego wsparcia w formie pożyczek może w obecnej sytuacji pomóc władzom ukraińskim w przezwyciężeniu poważnych problemów z finansowaniem wynikających z prowadzenia wojny. Ponadto, poprzez udzielenie władzom wsparcia w działaniach na rzecz utrzymania stabilnego otoczenia makrofinansowego, proponowana pomoc makrofinansowa zwiększa wartość dodaną ogólnego zaangażowania UE w Ukrainie i przyczynia się do zwiększenia skuteczności innych form pomocy finansowej UE dla Ukrainy, w tym operacji wsparcia budżetowego i dotacji dostępnych w ramach instrumentów finansowania zewnętrznego przewidzianych w obowiązujących wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027. Proponowana pomoc makrofinansowa jest również częścią szerszej unijnej inicjatywy pomocy i odbudowy dla Ukrainy i stanowi integralną część ogólnego międzynarodowego wsparcia dla Ukrainy[28].

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

Dzięki wykorzystaniu pożyczki przedmiotowa operacja pomocy makrofinansowej zwiększa skuteczność budżetu UE poprzez efekt dźwigni i stanowi najbardziej oszczędne kosztowo rozwiązanie.

Komisja jest upoważniona do pożyczania środków na rynkach kapitałowych w imieniu zarówno Unii Europejskiej, jak i Euratomu, wykorzystując gwarancję budżetową UE. Celem jest uzyskanie na rynkach najniższego dostępnego oprocentowania pożyczek dzięki najwyższej pozycji kredytowej (rating AAA- według agencji Fitch, Moody's i DBRS, AA według agencji S&P, wszystkie z perspektywą stabilną), jaką posiada UE/Euratom, a następnie dalsze pożyczenie tych środków kwalifikującym się pożyczkobiorcom w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej, pomocy dla bilansów płatniczych, pomocy makrofinansowej oraz projektów Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Operacja zaciągnięcia pożyczki i odpowiadająca jej operacja udzielenia pożyczki są realizowane jako operacje równoległe, dzięki czemu dla budżetu UE nie wiążą się one z jakimkolwiek ryzykiem stopy procentowej ani ryzykiem walutowym. Cel polegający na pozyskaniu środków finansowych po najlepszych dostępnych stopach dla operacji zaciągania i udzielania pożyczek został osiągnięty, ponieważ stopy te odpowiadają stopom uzyskanym przez instytucje partnerskie (EBI, europejski mechanizm stabilizacji finansowej i EMS).

[28] Przedstawionego w komunikacie Komisji z 18 maja, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/ukraine-relief-reconstruction_en.pdf

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☒ **Ograniczony czas trwania**

– ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

– ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2022 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

– ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ☐ organom prawa publicznego;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

– *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Działania, które mają być finansowane na podstawie niniejszej decyzji, będą realizowane w ramach zarządzania bezpośredniego przez Komisję z siedziby głównej.

Niniejsza pomoc ma charakter makroekonomiczny. Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie konkretnych środków, które zostaną uzgodnione z ukraińskimi władzami w protokole ustaleń.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Działania, które mają być finansowane na podstawie niniejszej decyzji, będą realizowane w ramach zarządzania bezpośredniego przez Komisję z siedziby głównej.

Wypłaty pomocy makrofinansowej są uzależnione od pozytywnych wyników przeglądu i od spełnienia wstępnych warunków dotyczących polityki powiązanych z daną operacją. Spełnienie tych warunków jest szczegółowo monitorowane przez Komisję.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Zidentyfikowane ryzyko

Z proponowaną operacją pomocy makrofinansowej wiąże się ryzyko o charakterze politycznym i powierniczym, a także ogólne ryzyko polityczne.

Pewne istotne ryzyko dla operacji wynika z utrzymujących się napięć spowodowanych niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresją Rosji na Ukrainę, które mogą mieć dodatkowe negatywne skutki dla stabilności makroekonomicznej Ukrainy, wpływając na wypłatę lub spłatę proponowanej pomocy makrofinansowej.

Istnieje ryzyko, że pomoc makrofinansowa zostanie wykorzystana w nieuczciwy sposób. Ponieważ pomoc makrofinansowa nie jest przeznaczona na konkretne wydatki (w przeciwieństwie np. do finansowania typu *project finance*), ryzyko to jest powiązane z takimi czynnikami jak ogólna jakość systemów zarządzania w Narodowym Banku Ukrainy i ministerstwie finansów, procedury administracyjne, funkcje kontroli i nadzoru, bezpieczeństwo systemów IT oraz odpowiednie możliwości w zakresie kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.

Trzecie ryzyko wiąże się z faktem, że Ukraina może nie być w stanie obsługiwać swoich zobowiązań finansowych wobec UE wynikających z pożyczki w ramach proponowanej pomocy makrofinansowej (ryzyko niewykonania zobowiązania / ryzyko kredytowe), co na przykład mogłoby być spowodowane dodatkowym znaczącym pogorszeniem się bilansu płatniczego i sytuacji fiskalnej w tym państwie będącym partnerem.

Wewnętrzne systemy kontroli

Pomoc makrofinansowa będzie podlegać procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy, jak przewidziano w art. 129 rozporządzenia finansowego.

Podczas wdrażania pomocy Komisja będzie okresowo weryfikować deklaracje partnerów. Płatność podlega (1) monitorowaniu przez pracowników DG ECFIN oraz (2) normalnym procedurom kontroli przewidzianym w ramach obiegu środków finansowych (model 2) stosowanym w DG ECFIN. Wypłata w ramach operacji pomocy makrofinansowej może podlegać dodatkowym niezależnym weryfikacjom ex post (kontrolom dokumentacji lub kontrolom na miejscu) przeprowadzanym przez zespół ds. kontroli ex post z danej DG. Takie weryfikacje mogą również zostać przeprowadzone na wniosek właściwego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego. W razie potrzeby można dokonać wstrzymania i zawieszenia płatności, korekt finansowych (wprowadzanych przez Komisję) i odzyskania środków (dotychczas nie dokonywano takich działań). Działania te są wyraźnie przewidziane w umowach w sprawie finansowania podpisanych z partnerami.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Dzięki istniejącym systemom kontroli faktyczny poziom błędu w przypadku płatności w ramach pomocy makrofinansowej wynosił jak dotąd 0 %. Nie są znane przypadki nadużyć finansowych, korupcji lub niezgodnych z prawem działań. Operacje pomocy makrofinansowej mają jasną logikę interwencji, która umożliwia Komisji ocenę ich skutków. Kontrole te umożliwiają potwierdzenie pewności oraz realizacji celów i priorytetów politycznych.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Aby ograniczyć ryzyko nieuczciwego wykorzystania, zostały i zostaną podjęte następujące działania:

po pierwsze, umowa pożyczki będzie zawierała szereg postanowień dotyczących kontroli, zapobiegania nadużyciom finansowym, audytów oraz odzyskania środków w przypadku nadużyć finansowych lub korupcji. Przewiduje się ponadto, że pomoc będzie powiązana z szeregiem wymogów w zakresie sprawozdawczości w celu zwiększenia przejrzystości i rozliczalności wykorzystania środków. Kwota pomocy zostanie wpłacona na specjalne konto Narodowego Banku Ukrainy.

Ponadto, zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego, służby Komisji Europejskiej przeprowadzą ocenę operacyjną obiegu środków finansowych i procedur administracyjnych na Ukrainie, by upewnić się, że obowiązujące procedury zarządzania pomocą, w tym pomocą makrofinansową, zapewniają odpowiednie gwarancje. Poprzednią ocenę przeprowadzono w czerwcu 2020 r. i obejmowała ona takie obszary jak: przygotowywanie i wykonanie budżetu, publiczna wewnętrzna kontrola finansowa, audyt wewnętrzny i zewnętrzny, zamówienia publiczne, środki pieniężne i zarządzanie długiem publicznym, a także niezależność banku centralnego. Komisja przeprowadzi drugą ocenę operacyjną w trakcie wdrażania proponowanej operacji udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej.

Ponadto pomoc makrofinansowa będzie podlegać procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy, jak przewidziano w art. 129 rozporządzenia finansowego.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.[29]	państw EFTA[30]	krajów kandydujących[31]	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
6	14 02 01 11 „Wschodnie sąsiedztwo”	zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE
6	14 02 01 70 „ISWMR – »Globalny wymiar Europy« – tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw”	zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe – Nie dotyczy

[29] Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

[30] EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

[31] Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

– ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	6	**Dział 6 – „Sąsiedztwo i świat”**

Dyrekcja Generalna: DG NEAR			Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM**
□ Środki operacyjne MFA I[32]										
Linia budżetowa[33] 14 02 01 11 „Wschodnie sąsiedztwo” [34]	Środki na zobowiązania	a)			20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	**100,0**
	Środki na płatności	b)			20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	**100,0**
□ Środki operacyjne MFA II										
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	a)			150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	**750,0**

32 Decyzja (UE) 2022/1201

33 Zgodnie z oficjalną nomenklaturą budżetową.

34 Do uzupełnienia o dodatkowe środki z rezerwy na nowe wyzwania i priorytety przewidzianej w rozporządzeniu ustanawiającym ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, linia budżetowa 14 02 04.

14 02 01 11 „Wschodnie sąsiedztwo” [35]	Środki na płatności	b)			150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	**750,0**
□ Rezerwy na wypłaty pożyczek EBI w wysokości 1,586 mld EUR w ramach upoważnienia do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich										
Linia budżetowa 14 02 01 70 . 05 „ISWMR – »Globalny wymiar Europy« – tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw” (tworzenie rezerw w proporcji 9 %)	Środki na zobowiązania	a)					47,58	47,58	47,58	**142,74**
	Środki na płatności	b)					47,58	47,58	47,58	**142,74**
Linia budżetowa 14 02 01 70 . 05 „ISWMR – »Globalny wymiar Europy« – tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw” [36] (tworzenie rezerw w proporcji 61 %)	Środki na zobowiązania	a)					322,48	322,48	322,48	**967,46**
	Środki na płatności	b)					322,48	322,48	322,48	**967,46**
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej NEAR	Środki na zobowiązania	Ogółem a)			**170,0**	**170,0**	**540,06**	**540,06**	**540,06**	**1 960,2**
	Środki na płatności	Ogółem b)			**170,0**	**170,0**	**540,06**	**540,06**	**540,06**	**1 960,2**
Dyrekcja Generalna: DG ECFIN			Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM**
□ MFA I[8]										
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	c)		62,7						**90,0**

[35] Do uzupełnienia o dodatkowe środki z rezerwy na nowe wyzwania i priorytety przewidzianej w rozporządzeniu ustanawiającym ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, linia budżetowa 14 02 04.

[36] Do uzupełnienia o dodatkowe środki z rezerwy na nowe wyzwania i priorytety przewidzianej w rozporządzeniu ustanawiającym ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, linia budżetowa 14 02 04.

14 02 01 70 . 06 „ISWMR – »Globalny wymiar Europy« – tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw” [37]			27,3							
	Środki na płatności	d)				81,2	8,8			**90,0**
□ MFA II										
Linia budżetowa 14 02 01 70 . 06 „ISWMR – »Globalny wymiar Europy« – tworzenie rezerw wspólnego funduszu rezerw” [38]	Środki na zobowiązania	c)		62,4	162,6	32,5	143,4	49,1		**450,0**
	Środki na płatności	d)					91,2	300,0	58,8	**450,0**
□ Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy[39]										
Linia budżetowa 14 20 03 . 01 Dotacje w ramach pomocy makrofinansowej	Środki na zobowiązania	c)		0,15			0,15			**0,3**
	Środki na płatności	d)		0,15			0,15			**0,3**
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej ECFIN	Środki na zobowiązania	Ogółem c)	**27,3**	**125,2**	**162,6**	**32,5**	**143,55**	**49,1**		**540,3**
	Środki na	Ogółem d)		**0,15**		**81,2**	**100,15**	**300,0**	**58,8**	**540,3**

[37] Kwota rezerw na pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej (9 %) na jaką należy zaciągnąć zobowiązania i wnieść do wspólnego funduszu rezerw w latach 2021–2027, z zastrzeżeniem uchwalenia budżetów rocznych.

[38] Kwota rezerw na pożyczki w ramach pomocy makrofinansowej (9 %) na jaką należy zaciągnąć zobowiązania i wnieść do wspólnego funduszu rezerw w latach 2021–2027, z zastrzeżeniem uchwalenia budżetów rocznych.

[39] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

	płatności									

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 6 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	= a+c	**27,3**	**125,2**	**332,6**	**202,5**	**683,6**	**589,19**	**540,06**	**2 500,5**
	Środki na płatności	= b+d		**0,15**	**170,0**	**251,2**	**640,22**	**840,06**	**598,87**	**2 500,5**

Dział wieloletnich ram finansowych	**7**	„Wydatki administracyjne”

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji (załącznika V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**OGÓŁEM**
Dyrekcja Generalna: DG ECFIN								
□ Zasoby ludzkie		0,848	0,424	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,912**
□ Pozostałe wydatki administracyjne		-	0,06	-	-	-	-	0,06
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna ECFIN	Środki	0,848	0,484	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,972**

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,848	0,484	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,972**

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	**OGÓŁEM**
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	27,3	126,098	333,084	202,924	683,672	589,262	540,132	2502,472
	Środki na płatności		0,998	170,484	251,624	640,292	840,132	598,942	2502,472

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ☐		Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		**OGÓŁEM**	
		PRODUKT															
	Rodzaj[40]	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1[41]																	

[40] Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

[41] Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) …”.

- Produkt	Wypłaty dotacji						170,0		170,0		170,0		170,0		170,0		850
- Produkt	Tworzenie rezerw na gwarancję na		27,3		125,2		162,6		32,5		513,46		419,16		370,06		1 650,2
- Produkt	Ocena operacyjna			1	0,15											1	0,15
- Produkt	Ocena *ex post*							1	0,15							1	0,15
OGÓŁEM			**27,3**	**1**	**125,2**		**332,6**	1	**202,65**		**683,46**		**589,16**		**540,06**		**2 500,5**

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

– X Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	**OGÓŁEM**
DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie	0,848	0,424	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,912**
Pozostałe wydatki administracyjne	-	0,06	-	-	-	-	0,06
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	0,848	0,484	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,972**

Poza DZIAŁEM 7[42] wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie							
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym							
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych							

OGÓŁEM	0,848	0,484	0,424	0,072	0,072	0,072	**1,972**

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

[42] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA"), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

– ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
□ Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	5,4	2,7	2,7	0,45	0,45	0,45	12,15
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
□ Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)[43]							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
XX 01 xx **yy zz** [44] - w centrali							
XX 01 xx **yy zz** [44] - w delegaturach							
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM	5,4	2,7	2,7	0,45	0,45	0,45	12,15

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Dyrektor Dyrekcji D: Nadzorowanie operacji i zarządzanie nią, konsultacje z Radą i Parlamentem Europejskim w celu przyjęcia decyzji i zatwierdzenia protokołu ustaleń, negocjacje z władzami Ukrainy dotyczące protokołu ustaleń, sprawozdania z przeglądu, prowadzenie misji oraz ocena postępów w zakresie spełniania warunków. Kierownik działu/zastępca kierownika działu w Dyrekcji D: Wspieranie dyrektora w zakresie zarządzania operacją, konsultacji z Radą i Parlamentem Europejskim w celu przyjęcia decyzji i zatwierdzenia protokołu ustaleń, negocjacji z władzami Ukrainy dotyczących protokołu ustaleń i umowy pożyczki (wraz z Dyrekcją Generalną ds. Budżetu), weryfikacji sprawozdań oraz oceny postępów w zakresie wypełniania warunków.

[43] CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

[44] W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA").

	Ekonomiści, sektor MFA (Dyrekcja D): Przygotowywanie decyzji i protokołu ustaleń, konsultacje z władzami oraz międzynarodowymi instytucjami finansowymi, odbywanie podróży służbowych w celu dokonywania przeglądów, przygotowywanie sprawozdań służb Komisji oraz procedur Komisji związanych z zarządzaniem pomocą, konsultacje z ekspertami zewnętrznymi dotyczące oceny operacyjnej i oceny ex post. Dyrekcja Generalna ds. Budżetu (działy E1 i E3 pod nadzorem dyrektora): Przygotowanie umowy pożyczki, negocjowanie jej z władzami Ukrainy, przedłożenie jej do zatwierdzenia przez właściwe służby Komisji i podpisania przez obie strony. Działania następcze po wejściu w życie umowy pożyczki. Przygotowanie decyzji Komisji w sprawie transakcji zaciągania pożyczek, działania następcze po złożeniu wniosku(-ów) dotyczącego(-ych) finansowania, wybór banków, przygotowanie i realizacja transakcji finansowania i wypłat środków finansowania dla Ukrainy. Prowadzenie działań administracyjnych związanych ze spłatą pożyczki(-ek). Przygotowywanie odpowiednich sprawozdań z tych działań.
Personel zewnętrzny	-

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

– ☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

– ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

Wniosek obejmuje wkłady państw członkowskich w formie gwarancji, które uznano za odpowiednie narzędzie zapewniające ochronę dodatkową do tworzenia rezerw w budżecie UE w proporcji 9 %. Wkłady na podstawie tych gwarancji należy włączyć do kwoty zatwierdzonego zobowiązania finansowego na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia finansowego. Kwoty uzyskane wskutek wezwania do uruchomienia gwarancji powinny zostać wykorzystane na pokrycie zobowiązań finansowych Unii wynikających z zaciągniętych pożyczek oraz na uzupełnienie wspólnego funduszu rezerw.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego